

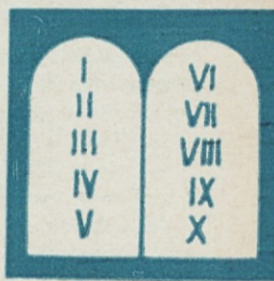
duhovno življenje

LA VIDA ESPIRITUAL

1972

XXXIX

8

יהודה

Confianza en la Iglesia

Venerados hermanos e hijos:

Todos estos elementos, que hemos seleccionado entre muchos y a los que apenas hemos aludido, son signo claro de la vitalidad de la Iglesia. Creemos que hablar de ellos no es vana complacencia, sino deseo de presentar ante vuestros ojos con sencillez el misterio de la fe, sin el cual el cristiano perdería su identidad y la confianza en la Iglesia.

Las lentitudes, las derrotas, las pruebas son conaturales al misterio de la cruz y de la resurrección de Cristo. Sólo la certeza de cumplir la obra de Dios no debe mantener en pie; sólo ella proporcionará la serenidad indispensable para llevar adelante nuestra misión. Cada día hay que comenzar de nuevo.

Después del Concilio ecuménico no se trata de destruir, de contestar, sino de poner todos manos a la obra para mejorar, para corregir, para plantar, para renovar, para construir, siguiendo la senda auténtica de la unidad, de la fe, del culto, de la caridad, de la obediencia, de la colaboración.

Toda la obra de la Iglesia procede de Dios y a El debe conducir; no puede realizarse sin su gracia. Podrán transformarse las estructuras, ciertamente, pero es el Espíritu lo que hay que introducir dentro de ellas; y este Espíritu es don de Dios.

Si las tensiones son inevitables, la comunión en la fe, el estar arraigados en la tradición viviente, la fidelidad a la doctrina del magisterio continúan siendo las garantías indispensables de la unidad, y, al mismo tiempo, el único camino a través del cual se puede conservar y aumentar la confianza en la Iglesia.

Oremos todos al Señor para que asista a la Iglesia en esta tarea formidable de salvación en favor de todos los hombres, para lo cual está destinada; y a vosotros os pedimos el sostén de la caridad y de la oración diaria, para que el Señor que nos ha llamado a la tremenda misión de ser su representante en la tierra, nos conceda la fuerza necesaria para realizar esta misión con fidelidad.

MOST LJUBEZNI

7. julija t. l. je umrl Atenagoras I. (86 let), pravoslavni patriarh v Carigradu. Svetovni dnevniki so opisovali njegovo veliko osebnost. Vsi so priznali, da ga je s Pavlom VI. bratila iskrena pa močna volja do združenja pravoslavnih in katoličanov. Z njegovo smrtjo se je na žalost uresničilo, kar je ponovno dejal Pavel VI., da je treba hitro delati za zedinjenje, čeprav je gotovo, da bo do tega prišlo zelo počasi, po naši smrti.

Leta 1054 je nastal razkol med pravoslavnimi in katoliško Cerkvijo. Leta 1964 sta Pavel VI. in Atenagoras I. obšla vse 900-letne predsodke, vsa očitanja drug drugemu in vsa razumska raziskovanja o vzrokih razkola. Njun „poljub miru“ je zgradil duhovno-človeški most nad razkolom, ki je grozil kot nepremostljiv prepad. A ni ostalo samo pri prvem srečanju. Tri leta kasneje, leta 1967 je Pavel VI. obiskal Atenagorasa v Carigradu in tri mesece nato je Atenagoras vrnil obisk sv. očeta v Vatikanu.

Če danes obojni priznavajo, da je bilo nekaj krivde razkola na obeh straneh, potem sta Pavel in Atenagoras vsak s svoje strani razpela močne vezi za obnovo mostu med vzhodom in zahodom. Saj smo prepričani, da je razkol nastal zaradi tega, kar je človeškega v naši veri, ne pa zaradi tistega, kar je božjega. Obojni imamo istega Očeta — le kot bratje-ljudje se od leta 1054 nismo mogli srečati. To sta dosegla Pavel VI. in Atenagoras I.! Pohvalo za njuno veliko dejanje bo sta prejela pri Bogu. Mi jima bodimo hvaležni za zgled širokosrčnosti in ljubezni. Molimo, da bi se most, ki se zdaj pne med vzhodom in zahodom, več ne razrušil. Molimo, da bi obojni imeli isto Cerkev za Mater, saj imamo istega Boga za Očeta. Posnemajmo širokosrčnost in ljubezen Pavla VI. ter Atenagorasa I.

J. Re.

Podoba sveta in Cerkve v svetu

Pastirsko pismo škofov Jugoslavije o veri

Pismo govori o podobi sveta in Cerkve, v razodetju Kristusove resnice, o sprejemanju njegove resnice in o življenju po tej resnici.

Duhovnikom in drugim vernikom naše katoliške skupnosti.

V svojem drugem pismu opisuje sveti Pavel svojemu učencu Timoteju težavne čase krščanstva... Pride čas, ko zdravega nauka ne bodo prenesli, temveč si bodo za čehljanje ušes kopicili učitelje po svojih željah in bodo ušesa odvrčali od resnice, obračali pa se k bajkam. Ti pa bodi v vsem trezen, nadloge pretrpi, izvrši delo evangelista, spolni svojo službo“ (2 Tim 4, 3-5).

Ali niso očetje zadnje rimske škofovske sinode mislili na te apostolove besede, ko jim je msgr. Enrico Bartoletti odkrival „panoramó sveta in Cerkve v svetu“? V jeziku in duhu koncilске konstitucije o Cerkvi v sodobnem svetu (CS) je opisal tako zunanje kot notranje spremembe, ki nezaustavljivo silijo, da je treba v Cerkvi in v svetu mnogokaj premisliti in spremeniti.

Znanost je prodrla v globino materije, v samo skrivnost življenja, sprehaja se po globinah duše, temeljito se je spoprijela s socialnimi problemi, s pomočjo tehnike je ljudi poslala na luno. Industrija s pomočjo trgovske mreže ustvarja v zastrupljenem ozračju nepregledna naselja, ki so med seboj povezana z vedno bolj zatrpanimi cestami. Novi, tako imenovani „četrti svet“ se, turistično razigran in emigrantsko-poslovno zaskrbljen seli preko mednarodnih meja. Milijoni mladih stojijo pred vrati bodočnosti v strahu, ali bodo dobili svoje mesto, in oporekajo zoper zastarele strukture, pod vplivom seksualnosti in mamil se umikajo odgovornosti in se zatekajo v svet zabave in uživanja. Družbena občila izravnavaajo mišljenje, načrte, zabavo in modo. Ure in ure ljudje bulijo v televizijo, berejo pisane magazine in kupujejo ceneno literaturo in slike. Načrtno se odpravljajo stare tradicionalne vrednote, notranja samostojnost misli in zunanja originalnost akcije. Poraja se vedno bolj brezoblična in vedno bolj eno-

lična civilizacija, ki iz svojih laboratorijev in tovarn daje ljudem mnogo koristnih predmetov, pa tudi mnogo osiromašenih ljudi. Celo sama demokratizacija, če jo napačno razumemo, pospešuje to izravnavanje in povprečnost. Razen tega nad vsem visi še grožnja vojnega uničenja.

V takšnem svetu je tudi Kristusova Cerkev doživela pretres in alarm.

Njeni pastirji in njeni misleci so začutili, kako pada v svetu religiozna temperatura. Izginja tradicionalna vera in morala, medtem pa se v modernih naseljih začenja „pokršanska“ družba, obrnjena k svetu in do Boga vedno bolj ravnodušna, v duši pa vedno bolj nesrečna. To tragično boleče spoznanje je zbudilo mnogo vernih kristjanov, da se trudijo za globoko prenavo.

Sveti oče Pavel VI. opozarja v svojem sporočilu za peto obletnico

po končanem koncilu („*Quinquam anni transacti*“, 8. dec. 1970), da se je dvignil val liturgičnega življenja in prenove, začel se je bogat študij bibličnih ved in drugi uspešni pastoralni posegi. Prišlo je do čudovitih pobud za katoliško šolo in tisk, za apostolat mladine, za posvečenje zakona in družine, za pomoč siromašnim deželam. Katoličani vedno vztrajneje zahtevajo pravico in mir na svetu.

Negativne strani

Med to pšenico krščanskega upanja se je pojavila tudi ljuljka. Poudarja se želja, da se dosedanje poruši, da se umaknejo ali temeljito spremenijo verske resnice in npravna pravila, da je treba krščansko življenje ocenjevati brez „vertikale“ in temeljne zveze z Bogom, na „horizontali“ in pod vidikom zgodovinskih socialnih uspehov, da se iz katoliške vere in npravnosti črta vse tisto, česar

Križani,
Odrešenik sveta.

Delo
Ivana Bukovca
za cerkev
p. Tomažina, D. J.,
v Zambiji

današnji človek ne sliši rad. Ka-
zadeva same verske resnice, sveti
oče naglašajo jasno, da je načeta
vera v resnice o presveti Trojici
in o Kristusu, o skrivnosti presve-
te evharistije in resnične Jezusove
navzočnosti, o Cerkvi kot ustanovi
za zveličanje ljudi, o duhovniški
službi božjemu ljudstvu, o moči
molitve in zakramentov. Svetemu
pismu jemljejo resničnostno avto-
riteto, ko ga samovoljno očiščujejo
„mitologije“. Stalna npravna pra-
vila občutno slabijo, o nerazvez-
ljivosti zakona in o spoštovanju
človeškega življenja govorijo po-
smehljivo. Tako opevana človekova
svoboda prihaja v svobodnjaštvo
in zmedo. Svoboda raziskavanja in
poučevanja postaja meglena nego-
tovost. Svoboda organiziranja raz-
drobi včasih organsko življenjsko
skupnost v drobne in slabotne sku-
pinice, ki pogosto brez zveze z
ostalo Cerkvijo vodijo v razpad.

Razumljivo je, da v poplavi takš-
nih misli ni ostalo neprizadeto niti
učiteljstvo Jezusove Cerkve. Ra-
cionalisti, subjektivisti in materia-
listi ne morejo odobravati ustano-
ve, ki nastopa v imenu vere, nad-
naravnega življenja in samega
Boga. Učiteljstvo in tudi papeštvo
spravljajo na isti imenovalc z
drugimi formacijami znotraj kr-
ščanstva. Proti učiteljstvu vedno
glasneje naglašajo „osebne kariz-
me“. Učiteljstvu ne priznavajo o-
znake avtoritete in službe, niti ne
karizme resnice, ki jo poudarja
cerkveni zbor (BR 8). Zato tudi

izginja zaupanje v njegove izjave
in pokorščina njegovim odredbam.

Kakor vedno tako je tudi danes
sveta dolžnost škofovske službe po
naročilu Jezusa Kristusa in nje-
govih apostolov, da svoje brate s
pomočjo Svetega Duha vodijo v
pravi veri.

Ker pa je v sedanjem svetu in
v sodobni Cerkvi tudi vprašanje
resnice postalo težavno in za
mnoge nerazrešljivo, smo se odlo-
čili, da svojim bratom v Kristusu
kratko razložimo, kaj moramo o
tem misliti in verovati. Gre torej
za Kristusovo resnico, za Kristu-
sa kot resnico. Ravno ta resnica je
za mnoge postala vprašaj, dvomijo
o njej ali je ne priznavajo v ce-
loti, ne verujejo v njeno moč in
svetost.

V treh kratkih delih bomo go-
rili o razodetju Kristusove resni-
ce, o sprejemanju njegove resnice
in o življenju v tej resnici.

(Nadaljevanje prihodnjič)

**Znak konference ZN v štokholmu,
na kateri so razpravljali o človeškem
prostoru**

Kardinal Franc König

o sožitju na Koroškem

Krška, t. j. celovška škofija, obhaja letos 900-letnico obstoja. Za uvod v praznovanje tega jubileja je spregovoril 4. maja letos v veliki dvorani Doma glasbe v Celovcu dunajski nadškof kardinal dr. Franc Koenig o temi „Dialog s svetom“.

900 let delovanja krške škofije je velik dogodek. Leta 1072, ko je bila škofija ustanovljena, so bili časi v marsičem podobni sedanjim; iz njih se moramo danes mnogokaj učiti. Takrat so reševali probleme s silo, orožjem (križarske vojne) in obsodbami.

RAZGOVOR S SOLJUDMI

Kaj podobnega si danes Cerkev ne more in ne sme dovoliti. Danes se zavedamo, da nihče ne poseduje vse resnice, temveč mora vsak prisluhniti glasu in izkušnjam drugih, v sebi pa moramo streti svojo ozkost. Ko namreč druge spoznavamo, najlaže tudi sebe odkrivamo.

V tem pa je osnova vsakega dialoga, razgovora s soljudmi. Hvala Bogu, da smo ta velik razgovor v mnogočem že začeli. Koncil je odprl vrata na vse strani in Cerkev se je odprla za vse. Tudi do znanosti in spoznanju

sodobnih ved se je iskreno odprla.

To je morala storiti, če noče ljudi razočarati. Posebno pa je začela dialog v okviru krščanstva. Ob naraščajočem brezboštvu se morajo verujoči v Kristusa med seboj zblížati in povezati. Poglavljati verske razkole bi pomenilo poglavljati pohujšanje med Cerkvijo in Kristusom. Razsojanje: ti so naši, in ti ne, mora dokončno prenehati. To velja še posebno za razgovor med Cerkvijo in političnimi strankami ter gospodarskimi in kulturnimi ustanovami.

Na področju ver vedno bolj spoznavamo, da imajo mnogo skupnega, kar jih družijo. Danes ni mogoče več govoriti o nobeni od ver, da je za človeka tuja ali pogubna. Človečanski problemi in kščanska ljubezen nas morajo z njimi povezovati, zlasti tam, kjer že vladajo duhovna in materialna lakota in kulturna zaostalost.

Predpogoj za to povezovanje pa mora biti pripravljenost na razgovor v Cerkvi sami. Naravno je, da so tudi v Cerkvi problemi, na katere je mogoče različno gledati. Toda svetu moramo pokazati, da zmoremo te probleme reševati v duhu krščanske enotnosti.

DIALOG NA KOROŠKEM

Končno je kardinal Koenig prišel na povsem koroške razmere ter zavzel do njih svoje stališče. Opozoril je, da živita na Koroškem že nad tisoč let dva naroda v isti veri in v isti Cerkvi.

V tem pogovoru med dvema narodoma nikoli ne more iti za to, kdo ima bolj prav, ali morda celo prestiž, temveč vedno samo za pravičnost. Močni ni le dolžan, da je do šibkega pravičen, marveč mu mora nuditi tudi pomoč, oporo in naklonjenost.

Pravi dialog zahteva, da znamo drug drugega poslušati in imeti dovolj potrpežljivosti in dobre volje po iskanju resnice. Kdor pa bi hotel sodobni razgovor zlorabiti za svoje egoistične cilje, bi si naložil veliko krivdo.

Kardinal Koenig je izrazil posebno zadovoljstvo nad tem, da je bila izdelala koroška sinoda posebno predlogo o sožitju med Nemci in Slovenci na Koroškem. Glede dvojezičnosti dežele pa je kardinal König dejal: „Možno je, da se tu in tam jezikovni položaj nekoliko spremeni. Ostane pa dejstvo, da je bila Koroška v preteklosti dvojezična in bo ostala dvojezična tudi v bodoče.“

Ob sprejemu, ki je sledil predavanju dunajskega kardinala, je spregovoril tudi deželni glavar Hans Sima. Svoje misli je navezal na kardinalove besede ter poudaril, da stremi tudi deželna

politika v svojih osnovah po sožitju obeh narodov v deželi. Čestital je celovškemu škofu dr. Köstnerju, da je posvetila krška sinoda posebno predlogo prav vprašanju sožitja in sodelovanja Nemcev in Slovencev v deželi. Priznal je, da prednjači v tem oziru Cerkev na Koroškem pred civilno oblastjo, da pa je tudi deželna politika usmerjena v to, da premosti vse jarke nezaupanja in nasprotstva, ki so bili ustvarjeni v teku zgodovine.

POZIV K URESNIČENJU

Besede kardinala Königa ne bi smele izzveneti v prazno, temveč postati poziv k uresničenju krščanske ljubezni na Koroškem. Če kje, je prav v tem vprašanju potrebna vztrajnost in doslednost. Škofijska koroška sinoda, katere drugo zasedanje je bilo v tednu med 7. in 14. majem, bo k temu lahko veliko pripomogla.

Drugo zasedanje se je vršilo pod geslom „Kirche für die Welt — Cerkev za svet“. Med častnimi gosti so bili: mariborski škof dr. M. Držečnik, zastopnika ljubljanske nadškofije kanonika dr. Merlak in Lešnik ter škofov vikar iz Trsta dr. L. Škerl. Od 193 sinodalov je bilo 28 slovenskih.

Posebno značilna je bila za predlogo „Stiska in pomoč“ ugotovitev, da predstavlja na Koroškem značilno stisko še neurejeno sožitje med Nemci in Sloven-

ci. „Trpljenja polne izkušnje številnih ljudi dvojezičnega ozemlja so mnogokrat rodile zakrknjenost in nezaupanje, ki otežko-

čajo medsebojne odnose. Vprašanje sožitja obeh narodov je rešljivo le v bratskem sodelovanju...“

Ob 70-letnici prelata Aleša Zechnerja — v sredi s šopkom — se je zbrala skupina slovenskih duhovnikov na Koroškem. V prvi vrsti poleg jubilanta desno prošt Lenart Trabesinger, Tinje; Avgust Čebulj in J. Matko. V drugi vrsti od leve: prošt Fr. Brumnik, Dobriča ves; župnik Messner, Železna Kaplja; župnik Dušan Česenj, Žihpolje; župnik Stanko Škrbe, Anton Miklavčič, Spittal; župnik M. Laura, župnik Karicelj, št. Jakob v Rožu; Jože Kopeinig, vodja slovenskega dušnopastirskega urada v Celovcu. Tretja vrsta: župnik Vinko Zaletel, tretji: stolni kanonik Filip Millionig, za g. Miklavčičem p. Metod Turnšek, O. Cist. V predzadnji vrsti. Tretji od leve Zdravko Reven iz Ljubljane; poleg njega Franc Jančar in Ciril Demšar. V zadnji vrsti prvi od leve: župnik Vilko Pipp, Sv. Miklavž ob Dravi, tretji pa je dekan Kristo Srienc, župnik v šmihelu.

Na Koroškem je čisto slovenskih far bolj malo, precej pa je narodno mešanih župnij. Dušnopastirsko delo med njimi vodi slovenski dušnopastirski urad. Velike važnosti sta slovenska gimnazija in Mohorjeva družba v Celovcu.

MARIJINO VNEBOVZETJE

V avgustu obhajamo praznik Marijinega vnebovzetja, veliki šmaren, veliko mašo. Je to najstarejši in največji Marijin praznik, v katerem se spominjamo njene mirne svete smrti, njenega telesnega vnebovzetja in njenega poveličanja v nebesih, kjer je bila po troedinem Bogu okronana za Kraljico nebes in zemlje.

Vera v Marijino telesno vnebovzetje in nebeško poveličanje je sestavni del krščanske tradicije, ki sega nazaj prav v prve začetke krščanstva. V svetem pismu to nadnaravno dejstvo ni omenjeno, kakor so sploh kratka njegova poročila o božji Materi. Vendar se najdejo tudi v njem mnoga mesta, tako v stari kot v novi zavezi, ki to versko skrivnost osvetljujejo in ji dajo, čeprav le posredno in v podobi, verodostojnost in potrjevanje.

Najstarejši cerkveni očetje tja do 5. stoletja v svojih govorih in spisih Marijinega vnebovzetja izrecno ne omenjajo, čeprav je Cerkve verovala vanj že od apostolskih časov. Njihov tozadevni molk pa nas ne sme presenečati. Gotovo so imeli važne razloge, ki so jih k temu molku nagibali. Ti razlogi so prihajali od krivoverskih docetov, ki so učili, da je imel Kristus le navidezno telo in bi potemtakem Marija ne bila njegova

resnična mati. Drugi pa so Marijo proglašali za boginjo, ki ji je treba izkazovati pravo božje češčenje. Ker se je krščanska vera širila v glavnem med malikovalskimi pogani, je bila nevarnost takih in podobnih zmot v prvih krščanskih stoletjih zelo velika. Zato so stari cerkveni očetje iz modre previdnosti o Marijinem vnebovzetju molčali. V 5. in v naslednjih stoletjih, ko se je krščanska vera med ljudmi utrdila, pa je nauk o Marijinem vnebovzetju v spisih cerkvenih očetov, pisateljev in teologov neprekinjen in vedno jasneje podan in utemeljen.

Verska resnica

Kot vemo in se spominjamo, je versko resnico ali dogmo o Marijinem vnebovzetju slovesno proglasil in definiral papež Pij XII. na praznik vseh svetnikov, 1. novembra, v svetem letu 1950. V pojasnilo in utemeljitev tega sklepa svojega najvišjega učenitstva je isti dan objavil posebno dogmatično bulo, ki se začneja z besedami: *Munificentissimus Deus* — *Pre-darežljivi Bog*. V tej svoji okrožnici podaja zgodovinski razvoj te verske resnice, dokazuje iz tradicije in svetega pisma, na katere se nanašanja, in ves potek priprav, ki so se na njegovo pobudo izvršile.

predno je to dogmo slovesno razglasil in definiral.

Iz njegovih pojasnil in ugotovitev se vidi, s kakšno resnostjo in natančnostjo, s koliko vestnostjo in odgovornostjo se izvrši tako dejanje najvišjega, nezmotljivega cerkvenega učiteljstva, ki sta ga do slej v zgodovini Cerkve v tej obliki izvršila le dva papeža: Pij IX., ki je 8. decembra leta 1854 slovesno proglasil versko resnico o Marijinem brezmadežnem spočetju, in Pij XII. z definicijo Marijinega vnebovzetja. Druge verske resnice so bile proglašene na vesoljnih cerkvenih zborih.

V potrjenje naše vere in v poživljenje naše ljubezni do Marije, naše nebeške Gospe in Matere, naj bodo tu v kratkem podane glavne misli omenjenega papeškega pisma.

*Priprave in proglasitev
dogmatične definicije*

Takoj v začetku omenja Pij XII., da je bila prošnja za dogmatično definicijo Marijinega vnebovzetja izražena in predložena že po definiciji njenega brezmadežnega spočetja, leta 1854. Na 1. vatikanskem koncilu, leta 1870, ko je bila proglašena papeževa nezmotljivost, kadar kot najvišji učitelj in glavar Cerkve odloča o verskih in nraavnih zadevah, je tako prošnjo predložilo Piju IX. 200 navzočih škofov. Zatem so se prošnje vedno bolj množile, ne le od strani škofov, ampak tudi od stra-

ni vernega ljudstva in celo od kataliških oblastnikov in državnih poglavarjev. Prirejali so se v ta namen molitveni shodi in svele ure; mnogi ugledni teologi pa so poglabljali svoj študij glede te verske resnice. Iz tega študija je vedno jasneje vstajalo prepričanje, da spada vera v Marijino vnebovzetje v oni verski zaklad razodetih resnic, ki je bil izročeni Cerkvi, da ga neokrnjenega ohranja in nezmotljivo ljudem ozna-

Glede prošenj za dogmatično definicijo Marijinega vnebovzetja

**Marija Pomagaj,
kraljica slovenskega naroda**

naj govore številke zadnjih let: V letih 1939-40 je tako prošnje naslovilo na Sveto stolico 1332 patriarhov, nadškofov in škofov, 26 opatov, 261 apostolskih vikarjev, 61 redovnih predstojnikov in predstojnic, 200 univerz, bogoslovnih fakultet in semenišč. V resnici je vse božje ljudstvo srčno želelo, da do te dogmatične definicije čimprej pride. Vse poslane prošnje so v Vatikanu natančno registrirali, preštudirali in jih zbirali v posebno knjigo.

Ker pa gre pri dogmatični definiciji za nadvse resno in važno zadevo, je Pij XII. 1. maja 1946 naslovil na vse katoliške škofove pismo z naslednjim dvojnimi vprašanjem: Ali po svoji modrosti in previdnosti verujete, da se more telesno vnebovzetje preblažene Device Marije predložiti kot dogma vere in ali to s svojo duhovščino in s svojim ljudstvom tudi želite? Odgovor na obojno vprašanje je bil skoraj enodušen in pritrđen. Ni bilo mogoče dvomiti, da je v tem prst božji in božja volja.

Priprave so se stopnjevale do 30. oktobra 1950. Ta dan je Pij XII. v napoljavnem konzistoriju kardinalov in škofov objavil svoj sklep, da bo versko resnico o Marijinem telesnem vnebovzetju drugi dan slovesno proglasil. Bilo je navzočih 35 kardinalov, 12 iz rimske kurije, 16 iz Evrope, 3 iz Azije, 2 iz Amerike, 1 iz Avstralije in 1 iz Afrike; poleg njih pa 450 nadškofov in škofov. Na

papeževu ponovno vprašanje o primernosti in upravičenosti te definicije so mu vsi navzoči dali svoj placet, to je svoje soglasje in pritrđitev.

Slovesno proglasitev in definicijo Marijinega vnebovzetja je papež izvršil na dan vseh svetnikov na trgu sv. Petra, obdan od 36 kardinalov, 554 patriarhov, nadškofov in škofov, od številnih duhovnikov in redovnikov, od cerkvenih in svetnih dostojanstvenikov in od večtisočglave množice vernega ljudstva iz vseh narodov in rodov in jezikov. Bil je krasen sončen dan in nepopisno je bilo veselje in navdušenje navzočih in vsega vernega sveta.

Dogmatična definicija sama se takole glasi: „Potem, ko smo dvignili k Bogu mnoge in ponovljene molitve in prosili luč Duha resnice za slavo vsemogočnega Boga, ki je izkazal Devici Mariji svojo posebno naklonjenost; v čast njegove Sina, nesmrtnega Kralja vekov in zmagovalca nad grehom in smrtjo; v povečanje slave iste vzvišene Matere, za veselje in radost vesoljne Cerkve, z oblastjo našega Gospoda Jezusa Kristusa, blaženih apostolov Petra in Pavla in z našo proglašamo, izjavljamo in definiramo kot dogmo božjega razodetja, da je bila brezmadežna božja Mati, vedno Devica Marija, po končanem svojem zemeljskem življenju, vzeta s telesom in dušo v nebeško slavo.

Zatorej, ako bi se kdo, kar Bog

ne daj, drznil zanikati ali prostovoljno v dvom postaviti to, kar je bilo po nas definirano, naj ve, da je odpadel od božje in katoliške vere.“

Dokazi iz tradicije in liturgije

Praznik Marijinega vnebovzetja, ki se zdaj v vsej Cerkvi slovesno obhaja, gre v svojih začetkih nazaj v prva krščanska stoletja. V vzhodni Cerkvi so ga obhajali nekdaj že v 5. stoletju, splošno pa že v 6. in 7. stoletju. V zapadni Cerkvi malo kasneje, a je zgodovinsko dokazano, da so ga v Rimu obhajali 15. avgusta leta 650 in od takrat ni to praznovanje več prenehalo. V prazniških molitvah se Marijino telesno vnebovzetje jasno in razločno omenja.

Kot priče te tradicije omenja in navaja papež slovite cerkvene očete Vzhoda, zlasti sv. Janeza Damaščana, sv. Modesta, jeruzalemskega škofa, in sv. Germana, carigradskega patriarha. Dalje spominja na neštete cerkve, posvečene Marijinemu vnebovzetju in svete podobe, izpostavljene v njih v čiščenje vernikov. Omenja, kako so se Mariji vnebovzeti posvetila mesta, škofije in cele pokrajine; kako so si mnoge redovne ustanove privzele ime te Marijine odlike. „Ne sme se tudi pozabiti,“ pristavlja, „da se v molitvi rožnega venca, ki jo apostolski sedež tako zelo priporoča, pobožno premišljuje ta skrivnost Marijinega vnebovzetja.“

Teološki dokazi

Šolastični teologi, ki so skušali globlje prodreti v razodete resnice in pokazati na soglasje med teološkimi razlogi in vero, poudarjajo, kako se ta Marijina odlika čudovito sklada z resnicami, ki nam jih podaja sveto pismo. Moč njihovih tozadevnih dokazov se opira na neizrekljivo dostojanstvo božjega materinstva in na Marijino vzvišeno svetost, v kateri presega vse ljudi in celo angele; dalje na njeno pristrčno zvezo z njenim Sinom in na ljubezen, ki jo je Sin vedno imel do svoje presvete Matere.

Opirajoč se na izjave in slavospeve svetih očetov navajajo z določeno prostostjo dejanja in izreke iz svetega pisma, ki bi se mogli nanašati na to versko skrivnost. Tako npr. spominjajo besede 131. psalma, kjer prerok David poje: „Vzdigni se, Gospod, na kraj svojega počitka, ti in skrinja tvojega veličastva.“ V skrinji zaveze, narejeni iz netrohljivega lesa in postavljeni v božje svetišče, vidijo podobo prečistega telesa Marije Device, obvarovanega

1. novembra 1950 je Pij XII. slovesno proglasil, da je bila Marija po krščanskem zemeljskem življenju z dušo in telesom vzeta v nebesa.

vsake trohnoobe groba in povzdignjenega v nebeško slavo.

Prav tako navajajo v ta namen besede 44. psalma, kjer se popisuje, kako kraljica zmagoslavno vstopa v kraljevo palačo in seda na desnico nebeškega Kralja. Pomenljive so v tem pogledu tudi besede Visoke pesmi, kjer se o izvoljeni nevesti poje: „Kdo je ta, ki prihaja iz pustinje, sredi med stebri dima, v dišavah mire in kadila?... Kdo je ta, ki se dviga kakor zarja, lepa kakor luna, čista kakor sonce, strašna kakor urejena vojska?... Pridi iz Libanona, nevesta, pridi,“ da boš kronana (3, 6; 6, 10; 4, 8).

Poleg teh mest iz svetega pisma stare zaveze pa vidijo sholaistični teologi podobo Marije vnebovzete tudi v tisti ženi, ki jo je gledal sv. Janez v Skrivnem razodetju, obdano s soncem, pod njenimi nogami luna in na njeni glavi venec iz dvanajsterih zvezd (12, 1). S posebno pozornostjo razmišljajo tudi besede, s katerimi je angel Gabrijel ob oznanjenju Marijo pozdravil: „Zdrava, milosti polna, Gospod je s teboi. blagoslovljena si med ženami“ (Lk 1, 28). Marijino vnebovzetje jim pomeni končno in najvišje dopolnjenje vseh milosti in darov, s katerimi je Bog Marijo obdaril. Kakor nam je prva Eva s svojim grehom zaslužila smrt, tako nam je Marija, nova in boljša Eva, prinesla življenje, ki ga je v svojem vnebovzetju prva v vsej polnosti dosegla.

Kot predstavnike katoliške teologije navaja papež celo vrsto slavnih teologov in pridigarjev: sv. Antona Padovanskega, sv. Alberta Velikega, sv. Tomaža Akvina, sv. Bonaventuro; in med največjimi sv. Bernardina iz Siene, sv. Roberta Belarmina, sv. Frančiška Salezija, sv. Alfonsa Liguorija, sv. Petra Kanizija, Suareza in še druge: vsi ti so verovali v Marijino vnebovzetje, ga utemeljevali in zagovarjali ter nasprotna mnenja obsojali kot nedopustna, predrzna, navdihnjena po krivoverskem duhu.

Ko Pij XII. v svoji omenjeni dogmatični buli vse to obširno razloži, izpove svojo vero, da je prišel trenutek, vnaprej določen po božji Previdnosti, ko naj se to prednost Marije Device slovesno razglasi. Izraža upanje, da bo ta nova dogma vse kristjane spodbudila k še večji pobožnosti in ljubezni do nebeške Matere in da bodo vsi, ki premišlujejo ta Marijin zglede, vedno bolj prepričani o vrednosti človeškega življenja, ako je v celoti predano volji nebeškega Očeta in v dobro bližnjemu. Ko materializem in pokvarjenost grozita utopiti sleherno krepost — pravi —, naj sveti vsem vernim ljudem pred očmi namen, za katerega so določena telesa in duše; naj vera v telesno vnebovzetje Marije utrjuje in poživlja vero v naše lastno vstajenje.

Alojzij Košmerlj

APOSTOLAT S KNJIGAMI V ZSSR

Izdajatelji „Vie avec Dieu“ (Življenje z Bogom) v Bruslju, ki izdajajo tudi knjige za vernike v ZSSR, so prejeli od skupine ruskih študentov naslednje pismo, datirano 28. maja 1971: „To pismo je nastalo kot spontan izraz naše hvaležnosti za vaše neprecenljivo sodelovanje pri duhovnem prero-odu v Rusiji.

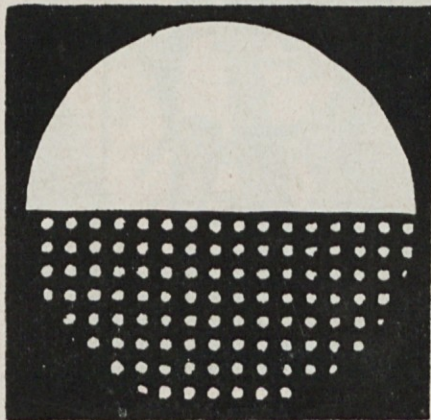
Določen in vedno večji del naše družbe se čuti povezan z vero. Toda novokrščenci morajo redno začeti pri ničli, to se pravi pri stanju popolne nevednosti v duhovnih rečeh. Treba je popraviti najbolj zgrešene misli o Bogu, o religiji, o Cerkvi. V tem položaju nam vsaka stran kakšne duhovne knjige pomeni neizmerno veliko.

Poznamo primere, ko so ljudje brez vsake priprave hoteli brati sveto pismo, pa so ga naveličani spet zaprli. Če pa so imeli priložnost, da so brali od vas izdano knjigo „Kristusovo življenje“, so začeli ponovno brati sveto pismo in se že niso več ločili od njega, zlasti če so imeli od vas izdano Novo zavezo s komentarjem.

Naslednja etapa je navadno želja iti v cerkev. Ker novokrščenci ne razumejo, kaj se tam godi, se zmedejo in nekateri pridejo do

sklepa, da je duhovno življenje mogoče živeti tudi brez Cerkve. Tedaj pa vaša knjiga „Nebesa na zemlji“ lahko odpravi največji del ovir med novokrščenci in Cerkvijo.

Vsi mi moramo začeti z ABC. Zato je težko podcenjevati vrednost krščanskih knjig, kakršne so npr. sv. Frančiška Saleškega, Tomaža Kempčana, Vladimirja Solovjeva, kot tudi „Petericon“, „Sveti Rusi“ Kologrivova in odlična knjiga L. Bouyera. Bravci naravnost padejo po teh knjigah in treba je veliko naprej prositi kakšno od teh knjig, ker jih ni veliko. Zato pa naj vam, dragi patri, Bog da moči, da boste mogli nadaljevati z vašim velikim delom.“

Slovenski katoliški shodi

V avgustu 1972 bo preteklo 80 let, odkar je bil v Ljubljani prvi slovenski katoliški shod.

Shod — mogočno zborovanje slovenskih katoličanov — je bil tako pomemben dogodek, da bi se ga Slovenija gotovo spominjala, če bi bilo le mogoče. Pa tudi Slovenci v zamejstvu in v svetu ne smemo kar tako mimo. Shod je namreč postavil temelje slovenskemu krščanstvu, ki še danes stoji in kljubuje načrtnemu razkristjanjevanju.

Namen shoda je bil po zgledu Nemčije, Italije, Španije trojen: Prvič, da so si katoličani v luči katoliške vere pojasnili in razbistрили važna aktualna vprašanja, naj so verska, znanstvena ali socialna. Drugi namen je bil ta, da

Dr. Anton Mahnič

so si katoličani na takem shodu z združenimi močmi načrtali smerice in splošne načrte za delo v zasebnem in javnem življenju. Tretji namen pa je bil skupna manifestacija za katoliška načela. Kar je misijon za versko in нравno življenje, to je katoliški shod za vse javno življenje. Kontrola preteklosti, poprava napak, preusmeritev, prerod in pobuda za novo življenje.

Prvi katoliški shod

Zamisel katoliškega shoda v Sloveniji sta zlasti sprožila ljubljanski škof dr. Jakob Missia (1884—1898) in dr. Anton Mahnič, profesor bogoslovja v Gorici.

Škof Missia je kot tajnik avstrijskih škofov odločilno sodeloval pri pastirskem pismu, ki so ga izdali škofje Avstrije v novembru 1891. V tem pismu so škofje izrazili željo o potrebi katoliških shodov.

Dr. Anton Mahnič pa je bil duša prvega katoliškega shoda. Nanj se je več let pripravljaj, po shodu pa še neprestano bdel, da so se pioni sbleni izvajali.

Pripravljalnemu odboru za prvi slovenski katoliški shod je predsedoval stolni kanonik dr. Andrej Čebašek, ki je umrl leta 1899 kot stolni dekan v Ljubljani.

Prvi slovenski katoliški shod je bil 29., 30. in 31. avgusta 1892. Predsedoval mu je Franc Povše, poznejši predsednik Kranjske kmetijske družbe, deželni in državni poslanec. Obravnaval je zlasti načelno jasnost in društveno ter politično organizacijo slovenskega naroda.

Shod je tako načrtoval katoliški program. Dal je „silno podlago.“ s katero se je začelo mogočno slovensko katoliško gibanje.

Sadovi shoda so bili nepregledni. Nastale so številne izobraževalne organizacije, Marijine družbe, akademsko društvo „Danica“ (1894), Leonova družba (1896), ki je družila znanstvene delavce. Slomškova zveza z listom Slovenski učitelj (1900). Ljubljanski kanonik ter deželni in državni poslanec Karel Klun je v letu katoliškega shoda prenovil katoliško politično društvo, Slovensko ljudsko stranko (SLS). Škof Jeglič pa je leta 1905 odprl prvo slovensko gimnazijo z zavodom sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano.

Naslednji katoliški shodi

Drugi slovenski katoliški shod je bil leta 1900. V javno delo na Slovenskem je uvedel smisel za socialna vprašanja. Tretji shod leta 1906 je protestiral proti svobodomiselni šoli in proti razporoki. Pospešil je organizacijo izobraževalnih društev. Četrty shod, ki je bil leta 1913, je izpopolnil na-

vodila prejšnjih shodov. Njegov vpliv je prekinila svetovna vojna, ki se je začela naslednje leto. Peti slovenski katoliški shod je bil v dneh 25. do 28. avgusta leta 1923. Bavil se je z ustanovitvijo slovenskega šolstva, znanosti in umetnosti, s tiskom, s socialnira vprašanjem, s cerkvenopolitičnimi in narodnimi vprašanji, ki so nastala v Jugoslaviji.

Peti katoliški shod, katerega 50-letnico bomo obhajali prihodnje leto, je bil zadnji shod v Sloveniji.

Ob šestdesetletnici prvega shoda je bil v Buenos Airesu 1. slo-

Škof Anton B. Jeglič

Prošnja k Mariji

Dr. Anton Korošec

venski katoliški shod v izseljenstvu. Shodu je predsedoval g. France Kremžar, duša pa mu je bil prelat dr. Alojzij Odar. Študijski del shoda je bil razdeljen na versko-nravni odsek, odsek za misijone in zedinjenje, socialni odsek, odsek za izobraženstvo, odsek za ljudsko vzgojo in izobrazbo, mladinski odsek, deklinški in fantovski odsek ter organizacijski odsek. Na shodu je bilo sprejetih več resolucij. Shod je brez dvoma poživil naš delo. Prerana smrt prelata Odarja pa je bila gotovo vzrok, da shod ni obrodil tistih sadov, ki smo jih pričakovali.

A. S.

V vsej svoji zgodovini se je slovenski narod zbiral, ob hudih in dobrih časih, s svojimi dušnimi pastirji: pri Mariji, posebno v njenih božjepotnih cerkvah. Ko je po naši lepi zemlji divjal Turek, ko je razsajala strašna kuga, ko je narod trpel zaradi vojske, povodnji in ognja, se je proseče in vdano zatekal vedno k Mariji — Varuhinji, Vodnici in priprošnjici vseh trpečih. Bil je zmeraj uslišan!

Tudi v teh časih išče ljudstvo pri njej pomoči in varstva pod njenim plaščem. Ptujška gora, Svete gore, Sladka gora, gora Oljka in druge v naši škofiji, Brezje, Sveta gora pri Gorici, Višarje, Gospa Sveta na Koroškem in drugje po slovenskem ozemlju, so mogočne trdnjave, iz katerih naša naša nebeška vodnica in varuhinja deli milosti sedanjemu rodu. Trdni upamo, da se bodo tudi bodoči rodovi radi zatekali k Njej v zaupanju, veri in polni ljubezni do Boga in do Nje same! Nikoli nas ne bo zapustila, pri Bogu bo za nas prosila, milosti božje nam zadobila in v življenjskem boju nas krepila! Vsa čast in hvala vama, Jezus in Marija!

O Marija, eno še te prosimo in ti kličemo: Izprosi našemu slovenskemu narodu odločnost in trdnost v veri, ki je naš sajvečji zaklad in svetinja! Da bi jo še okrepili, jo svojim potomcem globoko vcepili in zapustili kot bogato dediščino! To je klic naših src za izpolnitev naših molitev in želja! Marija, resnično bi radi ostali tvoj narod do konca.

Besede treh kardinalov

KARDINAL DANIELOU je na obisku v Buenos Airesu med drugim zatrdil naslednje tri reči:

„Napačno mnenje, da bo prihodnost človeštva brez Boga, je že popolnoma premagano. Človeštvo zmeraj bolj spoznava, da mu je potrebna tudi religija (mladinska gibanja, Hippies, Jezus-revolucija, itd.)

V politiki in ekonomiji ni duhovnik poklican, da bi dajal rešitve konkretnim problemom. Ti zahtevajo zelo specializiranih tehnikov. Če bi se neupravičeno vmešaval vanje, bi zapadel v klerikalizem in politikanstvo. To ni njegovo poslanstvo.

Poslanstvo govoriti v Cerkvi ni nekaj izključno duhovniškega. Laik, ki z besedo širi božje kraljestvo, čuti, da potrebuje duhovnika za deljenje zakramentov.

KARDINAL LEGER, nekdanji nadškof montréalski, ki pa se je odpovedal svoji visoki službi in šel živeti in delati kot navaden misijonar v neko gobavsko naselje v Kamerunu, je podal naslednjo izjavo: „Če me vprašate, zakaj sem šel živeti v srcé Tretjega sveta. vam odgovorjam: danes imajo ljudje veliko teorij o Tretjem svetu, a ne znajo delati zanj. Govoriti o misijonih je zelo lepo, enako kakor govoriti o Tretjem svetu, nekaj drugega pa je iti delati med

potrebne. Danes jih je mnogo, ki hočejo revolucijo, a nimajo moči, da bi jo izvedli. Svet bodo spremenili samo tisti, ki sprejmejo trpljenje za rešitev svojih bratov. Mladi, ne skušajte preslišati božjega glasu z izgovorom, češ da ste premladi ali pa da niste kulturno pripravljeni za takšno delo. Bog ne gleda ne na starost, ne na akademske naslove; hoče samo mladih ljudi — pa tudi druge, ki niso več tako mlali — ki imajo dobro voljo, zadostno sposobnost in ki nimajo drugih zahtev kot žrtvovati se za Boga in za duše.“

KARDINAL CAGGIANO, buenosaireški nadškof, je napisal:

„Po odrešenju je kristjan življenjsko povezan s Kristusom v njegovem skrivnostnem telesu, Cerkvi. Odrešenje pa je tudi osvobojenje. Beseda osvobojenje ima dandanes zaradi posebnih sodobnih razmer, zaradi razrednega boja v marksističnem jezikoslovju, zaradi psihološke vojne in osvobodilnih teženj, skoraj magično moč. Morda je naj-sodobnejša ideja, ki ima največji vpliv na človeške množice, ki jih tarejo uboštvo, beda in nevednost. Je tudi vodilna ideja, ki jo najbolj izkoriščajo v organizirani kampanji po vsem svetu, da bi izvedli socialno revolucijo in tako uredili civilno družbo, da bi v njej ne bilo več mesta za nobene duhovne vrednote.“

Dušnopastirski problemi slovenske Cerkve

V prejšnji številki naše revije smo objavili prvi del članka, v tej pa ga nadaljujemo in končamo.

Oznanjevanje

Ves povojni čas v neki meri za prijaznejše oznanjevanje skrbijo „Pridigarski osnutki“. Spočetka so bili nujna potreba, ker veliko duhovnikov ni imelo nobene literature. Tudi verniki so potrebovali verski nauk. Ljudje postajajo počasi zahtevnejši, ne po svoji muhavosti, ampak iz življenjskih potreb. Ti osnutki so dvorezen meč: Predstavljajo precejšnjo pomoč, lahko pa so tudi v potuho. Težko je vanje zajeti odtenke potreb in pluralizem v življenju vernikov. Manjka primernih moči za sestavljanje osnutkov.

Z *veroukom* je težko zajeti šoloobvezno mladino. Statistike kažejo, da obiskuje verouk od 60 (Koper) do 70% (Ljubljana, Maribor) šoloobveznih otrok. Seveda obisk verouka v višjih razredih osemletke močno pade. Najstabilnejši je glede tega obisk na Primorskem. Zelo velik problem verske nepoučenosti predstavljajo mesta. Drugo veliko vprašanje so manjše podeželske župnije, ki nimajo na svojem ozemlju popolne

osemletke. Tako imamo tudi glede tega pred seboj problematiko, ki se razlikuje po svojih poudarkih. Zelo neprijetno je vprašanje verouka po nezasedenih župnijah, ker je nujno ta verska vzgoja zelo pomanjkljiva. Kdo naj potem pokristjani naša mesta, če ne tisti, ki se vanje vseljuje z dežele? Leti so pa največkrat osebno in po verski nepoučenosti nedorasli situaciji, v katero zaidejo, ko pridejo v mesto.

Tisk

Sprva izhaja praktično samo Oznaniilo, dokler ga ne zamenja Družina. Naklada je na začetku močno omejena. Vesti iz katoliškega sveta so nezaželene, ker ne nosijo na sebi pečata informacije za vernika, ampak nedovoljene verske propagande in vplivanja na človeka. Zato Družina krene na pot povprečnega pobožnega tiska. Sprva v njej sploh ne zasledimo sistematičnega poročanja o koncilu. Šele proti koncu koncila se več piše o koncilu samem. Po letu 1965 se počasi opaža sproščanje naklade, vsebina postaja sodobnejša, pestrejša in res tudi v pozitivnem pomenu besede informativna. Danes ima Družina 130.000 naklade.

Pojavi se tudi Ognjišče, ki iz majhnega župnijskega in medžupnijskega lista doseže današnjo naklado 83.000. Kljub nekaterim manj upravičenim pomislekom vrši svoje veliko poslanstvo med mladimi ljudmi.

Tisk molitvenikov, katekizmov, svetega pisma pri Mohorjevi v Celju doživlja svoje porodne bolečine v več smereh. Temu se pridružijo Rakovniške knjižice, a njih kvaliteta premalo ustreza misijonarskemu značaju dela, ki ga mora Cerkev sprejeti nase pri nas.

Med revijami zavzame svoje mesto Cerkev v sedanjem svetu, ki ima približno 2.500 naklade.

Svojo nalogo skuša na neki način izpolnjevati tudi Bogoslovni vestnik; nekako vzporedno z njim celo Nova pot, ki je sedaj prerasla v Znamenje.

Izidejo tudi koncilski teksti, čeprav je treba tej naglici — ki ima svojo vrednost — pripisati tudi prevajalske nepopolnosti v izražanju, ker ima tu in tam za posledico celo drugačen vsebinski pou-darek.

Na splošno je na vseh teh ravneh čutiti, da manjka ustreznih delavcev.

Koncil je vsekakor zbuja veliko upanja. Le najbolj pesimistični ljudje bi utegnili misliti, da ni ničesar prinesel. Začeli so se vzporedno z njim *pastoralni oz. teološki tečajji* (v načrtu za julij 1963, ko umrje nadškof dr. Vovk, izvedeno prvič za Veliko noč 1964). Težko pa je reči, koliko je koncil-ska miselnost zares prežela duhov-nike kot celoto. Ni dvoma, da se je prva sprememba izrazila v bogoslužju, kar je popolnoma na-

Slovenija
je polna
lepih cerkva

ravno. Drugače tudi ni bilo pričakovati, če upoštevamo vse okoliščine in razmere. Danes skušamo počasi segati globlje, saj stoji pred nami *delo za pastoralno prenovo*, ki naj najde svoj cilj v *sinodi*.

Duhovniki

Prvo vprašanje zadeva pomanjkanje duhovnikov, ker jih je dejansko premalo; drugo vprašanje pa je kvaliteta duhovnikov, ker je nivo glede na predvojne razmere mnogo padel.

Nezasedenih župnij imamo:

Ljubljana	58 od 292	20 %
Maribor	45 od 273	16.5%
Koper	72 od 205	35 %

Leta 1938 (gl. šematizem za vso Jugoslavijo) je imela Ljubljana 544, danes pa ima 330 duhovnikov, torej 214 ali 39% manj. Maribor je takrat imel 406, danes pa ima 310 duhovnikov, torej 96 ali 23,8% manj. Za Primorsko ni pri roki podatkov za leto 1938.

Poglejmo, koliko duhovnikov imajo danes te škofije in koliko vernikov pride na enega duhovnika (redovni duhovniki niso všteti). Ljubljana:

duhovnikov	prebiv.	na duhovnika
330	700.000	2121
Maribor:		
310	750.000	2424
Koper:		
163	220.000	1350

Ta razpredelnica pokaže, da koprski del še ni tako hudo prizadet. Vrh tega je tudi starostna krivulja za Koper ugodnejša.

Nemogoče je, da bi ožja Slovenija kdaj koli mogla doseči vsaj primerno število duhovnikov. Če osvetlimo to vprašanje iz razmer v ljubljanski nadškofiji, opazimo, da je stvar še bolj boleča, ker so letniki nesorazmerno porazdeljeni. Nekaj podobnega odkrijemo tudi v mariborski škofiji, čeprav tam ni tako ostro izraženo. Najšibkejši so v Ljubljani letniki med 40 in 50 leti starosti. Najmočnejši so med 50 in 60; še precej močni med 60 in 70. Mlajši letniki so spet precej močni in dostikrat dosežejo ali celo presežejo predvojno število novomašnikov. Tu pa se naenkrat pojavi vprašanje kvalitete duhovnikov glede na njihovo splošno in teološko izobrazbo in nadarjenost, mentaliteto itd.

V semenišče so v predvojnem času — vsaj v Ljubljani — sprejemali predvsem odličnjake in prav dobre učence. Danes sprejemajo vse, kar se javi. Že sami po sebi so časi problematični, potem pa ni majhno število problematičnih oseb, ki jih Cerkev jemlje v duhovniške vrste. Saj vemo, kako težko je danes najti prave pogoje za umirjeno rast človeka v vseh pogledih!

Večina mladih duhovnikov ne obvlada niti enega tujega jezika. Kako naj izpopolnjuje svojo teološko izobrazbo? In če kak jezik le obvlada, kako malo notranje moči in volje je za trdo delo izobraževanja! Posemeniški študij je bil sicer reorganiziran, a nobenega

dvoma ni, da je nekaj dni predavanj za prva tri leta v pastoračiji delujoče le veliko premalo.

Vsa povojna leta ni nihče skrbel za primerno specializacijo duhovnikov, niti na podlagi privatnega zanimanja (konjička) ne. Trenutno še ni kakega posebnega upanja, da bi se v tej smeri kaj premaknilo na bolje.

Naenkrat stojimo tudi pred vprašanjem načrtne razdelitve klera po škofijah. Trenutno se — vsaj v ljubljanski nadškofiji — v glavnem skrbi za potrebe še po starem načinu (z mašenjem lukenj), le pod nekaterimi vidiki. Ni še načrtne skrbi, da bi s skupnim delom prihranili tu ali tam kakega duhovnika, da bi s specializiranim delom sodelovali na večjem področju. Sodelovanja so uvedena pretežno le za primere spovedovanja, češčenja...

To vprašanje je povezano s funkcijo dekana, ki je še preveč administrativna, premalo pa res pastoralna. Ta prehod v smislu motuproprija Ecclesiae Sanctae bo vsekakor dolgotrajen, a biti bi moral temeljito pripravljen. Navadno dekani ne poznajo problemov cele škofije, ampak samo nekaj problematike svoje dekanije. Dokler nimajo pred seboj celotne škofije, tudi v dekaniji ne morejo v polni meri zares uspešno delovati.

Ta vprašanja ekipnega dela, specializacije in načrtne razdelitve klera imajo tudi svojo materialno

plat. Ni ravno majhno število župnij in duhovnikov, ki kar nekako životarijo. Marsikaj študija bo še treba opraviti, da se prikaže ves ta problem v svojih posledicah in tako tudi nakaže pot za iskanje rešitve. Vsekakor bo treba bogatejše župnije postaviti v službo revnejših vsaj v najnujnejših stvareh. V oviro je tukaj izrazit individualizem v duhovniških vrstah in tudi pri vernikih.

Župnijski sveti

Ustanavljanje teh svetov in sploh delo z laiki si veliko prepočasi utira svojo pot. Veliko je še nezaupanja na obeh straneh. Duhovnik je vaje delati sam, je bil prisiljen, da vedno bolj išče svoj geto.

Verjetno je dejavnost z župnijskimi sveti še najbolj živa v mari-borski škofiji, v ljubljanski nadškofiji se prav te mesece pripravlja program za intenzivnejše delo v tej smeri. Na Primorskem kaže, da je stanje v teh stvareh najmanj zadovoljivo.

Ta vprašanja so tako nujna, da se moramo zavedati, da odlašanje njihove rešitve nosi s seboj neugodne posledice. Med drugim v neki meri tudi zato duhovniški poklic postaja manj privlačen. Mladi fantje bi v tem pogledu vsekakor potrebovali močnejšega zgleda in spodbude zase.

Duhovniška anketa za jesensko zasedanje škofovske sinode ni bila izvedena ravno v najbolj odprtem načinu. Čeprav bo zato dala nekaj manj podatkov, bo treba zbrane podatke skrbneje obdelati in dovolj „rezervirano“ analizirati.

Pastoralna prenova in sinoda

Prva dela, ki so povezana s pastoralno prenovo v Sloveniji, so trenutno v teku. Pripravljeni so razčlenjeni osnutki, ki čakajo še na poslednjo preveritev po teologih. Dodane bodo tem osnutkom utemeljitve in pojasnila, da se bodo ordinariji lažje odločali, ko bodo te osnutke sprejemali ali potrjevali. Predvsem hočejo ti osnutki olajšati tisto prenovo src, ki je po apostolskem pismu Octogesima adveniens nujno potrebna, da bo mogoče uresničiti prenovo Cerkev

same. Ti osnutki bodo predvsem dopolnjevali vse, kar je v vernosti slovenskega človeka nekoliko enostransko iz preteklosti. Postavili bodo za naš čas pravilne poudarke, da bo v njih ustvarjeno ravnotežje med novim in starim, med tradicijo in sodobnimi potrebami ter spoznanji.

Odgovornost slovenske Cerkev za rojake po svetu

To odgovornost mora Cerkev v ožji domovini čutiti. Kako pa naj to zavest odgovornosti tudi razodeva?

Doslej v teh stvareh ni mogla veliko storiti. Danes se more začenjati vedno bolj zanimati za izseljence, med katerimi je največ ekonomskih odseljencev. Njeni stiki z zamejskimi Slovenci so nedvoumno premajhni. Treba bi jih bilo poživiti.

Cerkev v ožji domovini pa je v mnogih stvareh sama „dezorientirana“, da se skoraj ne more lotiti reševanja teh vprašanj. Njej sami manjka duhovnikov in to pomanjkanje bo ostalo trajno prisoten problem. Ta Cerkev bi nujno morala pritegniti laike. Tudi za to ima trenutno le malo ugodnih perspektiv. Obotavlja se pri resnejšem vključevanju katehistinj v katehizacijo, da bi mogla sročiti nekaj duhovnikov. Predvsem bi morala laike pritegniti k delu med rojaki-delavci v inozemstvu.

R. L.

Bogosluzni MOLEDAR

1. avgust: Sv. Alfonz Marija Ligvorij, škof in cerkveni učitelj
2. avgust: Sv. Evzebij iz Vercellija, škof: neobvezni god
4. avgust: Sv. Janez Marija Vianney, duhovnik: obvezni god
5. avgust: Posvetitev bazilike sv. Marije (Snežne): neobvezni god
6. avgust: Jezusova spremenitev na gori: praznik
 1. berilo: Njegovo oblačilo je bilo belo kakor sneg (Dan 7, 9-10. 13-14).
 2. berilo: Apostoli so slišali božji glas (2 Pet 1, 16-19).Evangelij: Njegov obraz se je zasvetil ko sonce (Mt 17, 1-9).
7. avgust: Sv. Sikst II., papež in mučenec
8. avgust: Sv. Dominik, duhovnik: obvezni god
10. avgust: Sv. Lovrenc, diakon in mučenec: praznik
11. avgust: Sv. Klara, devica: obvezni god
13. avgust: Devetnajsta navadna nedelja 4
 1. berilo: Bog povabi Elija k sebi na goro (1 Kralj 19, 9a 11-13).
 2. berilo: Velikodušnost do bratov (Rimlj 9, 1-5).Evangelij: Jezus vabi Petra k sebi (Mt 14, 22-23).
15. avgust: Marijino vnebovzetje: slovesni praznik
16. avgust: Sv. Rok: v Argentini praznik
19. avgust: Sv. Janez Eudes, duhovnik: neobvezni god
20. avgust: Dvajseta navadna nedelja
 1. berilo: Bog vodi k sebi tudi pogane (Iz 56, 1. 6-7).
 2. berilo: Bog se ne kesa svojih darov (Rimlj 11, 13-15. 29-32).Evangelij: Kristus hvali vero poganske žene (Mt 15, 21-28).
21. avgust: Sv. Pij X., papež: obvezni god
22. avgust: Devica Marija Kraljica: obvezni god
24. avgust: Sv. Jernej, apostol: praznik
25. avgust: Sv. Ludvik; sv. Jožef Kalasanz: neobvezni god
27. avgust: Enaindvajseta navadna nedelja
28. avgust: Sv. Avguštin, škof in cerkveni učitelj: obvezni god
29. avgust: Mučeništvo Janeza Krstnika: obvezni god
30. avgust: Sv. Roza iz Lime: slovesni praznik

TRETJI SVET

V današnji številki naše revije objavljamo izjave skupin laikov, duhovnikov in stalnega odbora škofovske konference proti gibanju.

2. avgusta 1970 so časopisi objavili 2 izjavi proti gibanju: eno je podpisalo nad 300 katoliških laikov, drugo pa 420 duhovnikov, ki so se jim naslednje dni pridružili še novi. Glavne misli izjave laikov so naslednje:

„Z globokim obžalovanjem in zaskrbljenostjo opažamo, da so bili pri hudodelskih dejanjih, ki so dosegla višek z umorom gen. Aramburuja, osumljeni udeleženci v večji ali manjši meri tudi en duhovnik in katoliški laiki. Nekateri drugi duhovniki pa so, ne da bi čakali na razsodbo sodišča, dajali izjave, ki pomenijo počastitev domnevanih krivcev.

Nekateri člani gibanja duhovnikov za 3. svet so napravili iz nasilja in marksističnega kolektivizma osnovo za svoje razkrajalno delovanje. Kot katoličani in argentinski državljani zavračamo nasilje, ki ga ti duhovniki izvajajo in ki je začelo roditi zle sadove ekstremističnega prevratništva.

Gospode škofo naprošamo, naj odstranijo iz vrst klera te lažne preroke, ki širijo zlonosne nauke v semeniščih, na univerzah in v katoliških gibanjih ter skupinah.

Prosimo jih tudi, naj javno razložijo zadržanje hierarhije nasproti gibanju in naj začno z odločnostjo izvajati avtoriteto, ki jo imajo in ki jo terjajo težke ure, protitistim, ki so doslej nekaznivo počili evangeljsko oznanilo v službi jasno prevratniških ciljev.“

Izjava duhovnikov proti gibanju je še veliko ostrejša. Gibanje obtožujejo z naslednjo oznako:

„Z vsem svojim govorjenjem in delovanjem prikazujejo člani gibanja povsem zmotno podobo Cerkev, Kristusovega poslanstva in smisla evangelija. Ta nova Cerkev je antropocentrična, saj se briga le za napredek človeka, ne meni pa se nič za božjo slavo. Je temporalna, saj je namenjena le za človeško srečo na svetu, onstranske blaženosti ne jemlje v poštev ali pa vsaj ne zadostno. Je naturalistična, saj računa predvsem na napore in možnosti človeške narave, ki jo jemljejo kot pristo izvirnega greha in njegovih posledic, ne vrednoti pa predvsem vloge božje milosti. Je materialistična, saj dajejo gospodarski razsežnosti človeka takšno važnost, da zgube duhovne vrednote v njej skoraj vso važnost. Je demokratična, saj naj bi bil vir vse cerkvene oblasti v ljudstvu.

Ta nova Cerkev naj bo tako prilagodljiva, odprta in spremenljiva.

va, da bo zmeraj pozorno razbiral božjo voljo glede svojega obstoja in delovanja iz mnogovrstnih in spremenljivih značilnosti zemeljske človeške družbe. Te naj učljivo privzema tudi sama zase.

Ta Cerkev, ki jo hoče vsiliti, naj bo brez načel, brez vrednot, brez stalnih verskih resnic, brez bistveno zmeraj enake morale. Maša naj postane zgolj človeški shod, zakramente naj bi odpravili, spremenili ali skrčili. Oblast naj izhaja iz ljudstva. Samo njega mora pozorno poslušati, tolmačiti in ubogati. Cerkvene ustanove naj bi odpravili, zaklade cerkvene umetnosti oddali, imetje podarili. Prizanesljiva naj bo z vsemi zablodami sodobnega človeka.

Nekateri duhovniki pa gredo še dlje. Postavili so se v službo marksizma. So marksisti v opisovanju sedanjega sveta, v tolmačenju njegovih pomanjkljivosti, v ugotavljanju vzrokov teh slabosti, glede sredstev, ki jih priporočajo in glede metod, ki jih predlagajo in uporabljajo.

Strukture zapadne družbe prikazujejo kot radikalno krivične, nasilno zatirajoče in neozdravljive. Vzdržujejo, da ni druge rešitve kot zrušenje teh struktur in jih zamenjati s socialistično družbo.

Menijo, da se mora doseči to spremembo z izvajanjem pritiska od spodaj. Nižje sloje je treba osvestiti in jih spodbuditi k odločitvi in k boju. Za dosego cilja sprejemajo razredni boj in opra-

vičujejo s tem katero koli sredstvo: ropanje, ugrabitev, zločin, krvavi boj in kaos.

In vse to v imenu krščanstva, evangelija, Kristusa in po nareku njihove krščanske in duhovniške vesti, pozabljajoč, da obsodba komunizma ni bila s strani cerkvene učiteljstva nikdar preklicana.“

Dva dni kasneje so časopisi objavili izjavo drugih 58 laikov, znanih v katoliškem javnem življenju. Objavljamo glavne misli njihove izjave:

„Kot katoliški laiki živimo že precej časa z naraščajočo zaskrbljenostjo spričo težnje, ki se je pojavila in se širi v naših vrstah in ki vodi v prevratniški socializem. Ta težnja se je tako razpasla, da pomeni resnično in veliko nevarnost za deželo.“

Zavračamo izjave duhovnikov gibanja, v katerih povečujejo dom-

Srednja Amerika

nevne krščanske kreposti nekaterih udeležencev pri napadih, ropanjih, ugrabitvah in umorih.

Že več kot 25 let je, odkar se marksistično tolmačenje naše družbene stvarnosti, občudovanje marksističnega gospodarskega programa in totalitarni nauki infiltrirajo v katoliške kroge, laične in duhovniške. V zadnjem desetletju pa se je tem naukom, ki povzročajo mržnje, frustracije in razredni boj, pridružili drugi, še bolj negativni in protikrščanski.

Po brezmejnih demagoških obljubah, ki jih je nemogoče spolniti, nas zadnje čase obsipajo z nepredeljivim geslom o spremembi struktur, ki jih bodo nadomestili z „avtentičnim socializmom.“

Totalitarni režim, ki ga ti duhovniki in njihovi mladi privrženci pripravljajo, bo otrok terorja in nasilja. In osvobojenje zatiranih z njihovim materialističnim pomenom bo smrt vseh človeških svoboščin in človeškega dostojanstva. Posebno bo uničena svoboda in duhovno ter moralno dostojanstvo, ki jih je Kristus prišel razglasiti. Nasilje, ki ga ti duhovniki predstavljajo kot reakcijo proti „nasilju sedanjih struktur“ je doseglo višek z umorom gen. Aromburuja. Ta strahotni zločin ni bil sad dejanja „zatiranih“, ampak sad razkrajalnega učenja, ki zastruplja razum in srce mladih.

Ko obsojamo te zablode, ki bi jih radi utemeljevali v nauku evangelija in Cerkve, opozarjamo

svoje brate, naj se varujejo volkov, ki prihajajo k nam v ovčjih oblačilih. Po njih sadovih jih boste spoznali.“

Izjava škofov

12. avgusta so podali javno izjavo tudi škofje po stalnem odboru argentinske škofovske konference. V daljši izjavi, ki jo prinašamo v izvlečku, govore škofje o poslanstvu Cerkve in duhovnikov, o socialni revoluciji, o socializmu in o nasilju.

Zadnji dogodki — govore škofje — so sprožili val protestov in izjav, ki kalijo red v okolju in množe zmedo in zbeganost. Ob takih prilikah je kaj lahko obsojati brez potrebnih pogojev, brez objektivnosti in pravičnosti ter tiste krotkosti, ki jo svetuje moдрost.

Radi bi razložili resnico, ljubeč ljudi, obsojajoč pa zmoto, ki jo je treba zavreči, ko jo spoznamo. Škofje morajo resnico dobro spoznati in jo povedati z jasnostjo in ljubeznijo. Duhovniki in laiki pa morajo resnico razumeti, sprejeti in uresničiti. Škofje večkrat navajajo koncilске dokumente in pa-peževe izjave.

Poslanstvo Cerkve

Najprej je treba upoštevati naravo, ustroj in namene Cerkve, da po tem lahko presojava, ali je noše krščonsko življenje in delova-

nje v skladu z njenimi temeljnimi zahtevami.

Svojsko poslanstvo Cerkve, ki ji ga je zaupal Kristus, ni ne politično ne gospodarsko ne socialno, ampak versko. Toda iz tega verskega poslanstva pritekajo naloge, luč in moči, ki pomagajo graditi in utrjevati človeško družbo v skladu z božjo postavo.

Delovanje duhovnikov

Delovanje duhovnikov se mora ujemati s smernicami evangelijskega poslanstva Cerkve. Delovati morajo v povezanosti s škofi in z drugimi duhovniškimi sobratji. Kadar snujejo krščansko občino, se ne smejo udinjati kakšni ideologiji ali strankarstvu, ampak naj se trudijo kot glasniki blagovesti in pastirji Cerkve za duhovno rast Kristusovega telesa.

Za pospeševanje celotnega razvoja človeka naj duhovniki vzgajajo in spodbujajo vernike, da s krščansko zavestjo aktivno posegajo pri načrtovanju in izpeljavi napredka.

V gospodarsko in socialno in še posebej v politično področje, kjer je več različnih konkretnih možnosti, naj se duhovnik ne spušča. V tem mu ne pripada ne odločanje ne vodstvena vloga ne izvedba načrtov. To velja še veliko bolj, če bi poseganje v ta področja pomenilo zanikanje načel naravnega prava in krščanskega socialnega nauka.

Priključiti se revolucionarnemu gibanju in se opredeliti za nek južnoameriški socializem, ki bi nujno vključeval socializacijo proizvajalnih sredstev, gospodarstva, politične oblasti ter kulture, kar so storili duhovniki za 3. svet 2. maja v Santa Fe, ni pravilno in ni dovoljeno nobeni skupini duhovnikov.

S tem, da zatrjujejo, da ne bo pristnega socializma v latinski Ameriki, če ne bodo prevzeli oblasti avtentični revolucionarji, ki bodo izšli iz ljudstva in mu bodo zvesti, podpirajo socialno revolucijo z vsem nasiljem, ki ga nujno s seboj prinaša.

S Pavlom VI. opozarjajo škofje, naj se ne predajamo lahkoverni skušnjavi, da bo hrupna in nagla sprememba socialnega reda, ki ne ustreza, že sama po sebi garancija boljšega reda, vsaj tam ne, kjer ni bil pravilno pripravljen. Zlasti pa še nasilje, pa čeprav se predstavlja kot iskrena revolucija proti krivicam, ne zagotavlja upostavitve pravičnosti. Skušnja uči, da je največkrat ravno narobe.

V krščanskem svetu niti nauk Cerkve niti njena tradicija ne povezujeta evangelija in nasilja za dosego socialne pravičnosti. Duhovniki gibanja se večkrat sklicujejo na izjave škofov v San Miguelu, a neupravičeno. Potrebnost naglih in globokih sprememb sedanjih struktur nas obvezuje vse, da iščemo novo in človečansko pot, ki bo izvedljiva in uspešna za iz-

vedbo osvoboditve in nas bo obvarovala ekstremističnih stališč reševanja, zlasti marksističnih, ki so nasprotna krščanskemu gledanju in tudi čutenju našega naroda.

Socializacija proizvodjalnih sredstev

Škofje ponavljajo za Janezom XXIII., da je tam, kjer politična oblast ne dovoljuje zasebne lastnine tudi proizvodjalnih sredstev, človeška svoboda dejansko okrnjena ali pa povsem odpravljena tudi v važnih rečeh.

S tem seveda ni rečeno, da hočejo škofje vzdrževati in še manj zagovarjati sedanje stanje, kot da bi bilo izraz božje volje. Ne gre za to, da bi varovali bogatine pred reveži in potrebnimi. Branijo etič-

no socialni namen lastnine, ki jamči človekovo svobodo. Ima pa zasebna lastnina bistveno socialno funkcijo. Potrebnim ljudskim plaštem je treba omogočiti napredek in dostop do gmotnih, kulturnih in verskih dobrin.

Nasilje

Škofje govore o potrebi globalnih in drznih sprememb. Zavračajo pa nasilje. Obžalujejo, da se teroristične metode, ki jih veš odklanja, sprejemajo kot sistem bojevanja. Obstoječe krivičnosti ne smemo odpravljati z novimi krivičnostmi. In tudi kršenega reda ne bomo popravili s kršenjem človeških pravic.

Zvestoba

Da je neko duhovniško gibanje res krščansko, je nujno treba sprejeti celotno Cerkev, kot jo je opredelil II. vatikanski koncil, kot hierarhično božje ljudstvo. Duhovniške skupine morajo delovati v povezanosti z lastnimi škofi in s papežem. Kot pastirji ne smemo spreminjati nauka evangelija Cerkev in cerkvenega učiteljstva. Truditi se moramo za edinost.

Naj Marija, mati Cerkev, končavajo škofje, pomaga najti pot k tisti edinosti, za katero je prosil Gospod.

Na pismo škofov so člani gibanja odgovorili z obširnimi pismom, o čemer bomo poročali v prihodnji številki.

(Bo še)

J. Š.

MOLITVENI NAMEN

Splošni: da bi se verniki bolj živo zavedali, da so deležni in soodgovorni pri Kristusovem splošnem duhovništvu.

Misijonski: da bi verniki mladih Cerkev, kot soudeleženi pri Kristusovem duhovništvu, čim prej prevzeli odgovorna mesta v življenju Cerkev.

Pater Leppich razlaga sv. pismo

Iz pisma sv. Pavla Rimljanom

1. avg. 12, 1-2. Zavračamo vsako modo, ki ne spoštuje telesa kot bivališče Svetega Duha. Se bojimo plavati proti toku večine?
2. avg. 12, 3-8. To je bila Katoliška akcija med prvimi kristjani. Pomanjkanje duhovnikov bi bilo manj boleče, če bi jim mi, laiki, ne nalagali del, katera bi mi lahko prav tako častno opravili. Si na razpolago, da z delom pomagaš duhovnikom?
3. avg. 12, 9-16. Še tako slaven pisatelj ne bi mogel bolj točno opisati pravo bratovsko ljubezn. Preberi ta odstavek še enkrat, s premislekom.
4. avg. 12, 17-21. Sram bi nas moralo biti, da je pogan Gandhi bolje razumel in živel te svetopisemske besede kot mi, kristjani. Mimogrede se spomnimo, da smo dolžni moliti tudi za 390 milijonsko Gandhijevo ljudstvo.
5. avg. 13, 1-7. Morda dvomiš, ali bi nas sv. Pavel tudi danes pozival k pokorščini z istimi besedami. In vendar je to zapisal, ko je rimskemu cesarstvu vladal Neron, pod katerim je izkrvavelo za Boga toliko tisočev kristjanov.
6. avg. 13, 8-10. Iskreno priznaj, kaj najbolj ljubimo: denar, zabave, nogometne tekme, ali svoj želodec — ali svojega brata, ki ima prvi pravico do naše ljubezni?
7. avg. 13, 11-14. Kdor si hoče priboriti srečno večnost, ne sme skrbeti samo za telo in ob tem pustiti, da mu duša mre od verske slabokrvnosti.
8. avg. 14, 1-9. Tisoči kristjanov se spominjajo vsak petek Jezusove smrti s „petkovo odpovedjo“. Čemu se ti odpoveš ta dan?
9. avg. 14, 10-16. To je resna krščanska dolžnost: da opustimo vse, kar bi bilo komu v pohujšanje, tudi če samo na sebi ni smrtnogrešno. Preglej svoje življenje pod tem vidikom.
10. avg. 14, 17-23. Družinski mir je svet in nedotakljiv. Nihče ga ne sme motiti. Pomagam ohranjati mir v hiši ali pa zastrujam družinsko ozračje s prepiri ali grobim govorjenjem?
11. avg. 15, 1-6. „Duhovni napuh“ nas slepi, da bi mogli videti duhovne potrebe drugih. A kdo je tako ponižen, da bi si to napako priznal?

12. avg. 15, 7-13. Naša praznična voščila so pogosto samo dogovorjena znamenja, polna praznoverja in praznih besed. Si upaš biti toliko „zastarel“ in želeti drugim blagoslova in božjega varstva? Napiši s preprosto pisavo, ker teh vošči! ne boš dobil v kiosku.
13. avg. 15, 14-21. Veliko krščeniim je Kristus „nepoznani Bog“. Mi, njihovi bratje po veri, posebno botri in sorodniki, imamo dolžnost, da nadomestimo pomanjkljivo versko vzgojo staršev.
14. avg. 15, 22-29. Komunisti delajo po načelu: „Kar je tvoje, je moje.“ Kristjani pa moramo izvesti revolucijo dobrote: „Kar je moje, je tvoje.“ Dokažimo z dejanji, kar komunisti vpijejo z besedami!
15. avg. 15,30-33. Nihče ne pride sam v nebesa. Kakšna odgovornost, če bi se kdo pogubil po naši krivdi, ker smo zanj premale molili.
16. avg. 16, 1-6. Sv. Pavel pozdravlja prve „aktiviste“ krščanstva. S svojo dobroto zajema vse enako — tudi najbolj skromne pomočnike. Na žalost se danes dogaja včasih zelo različno v našem medsebojnem sodelovanju.
17. avg. 16, 17-24. Z molitvami in žrtvami veliko več doprinesemo za spreobrnjenje božjih sovražnikov, kakor če bi z njimi debatirali ure in ure.
18. avg. 16, 25-27. To Pavlovo pismo berejo milijoni in milijoni — po 2.000 letih. Bodo imeli naša pisma ali pisane besede še kakšen pomen čez nekaj let?

Iz sv. evangelija po Janezu

19. avg. 1, 1-10. Goethe krivoversko nekje pravi: „V začetku je bilo dejanje.“ Janez oznanja drugo resnico: „V začetku je bila beseda...“ Vsako dejanje je naročeno po besedi, to pa narekuje misel. Prosimo za več notranje zbranosti in manj praznega mahanja po zraku.
20. avg. 1, 11-18. Kako pogosto prejemamo obhajilo? Velikonočna zapoved velja le za zaostale kristjane, ki se celo enkrat na leto težko približajo Bogu.

21. avg. 1, 19-28. Preroki, ki niso tako ponižni kot Janez, se hitro spremenijo v prestroge sodnike družbe in razmer. Prosimo, da bi posnemali Janeza Krstnika vsi tisti, za katerimi de-rejo množice!
22. avg. 1, 29-34. Učimo se od Janeza, kadar je prav, da damo pred-nost tistim, ki so več kot mi. Vprašajmo se, če iz zlobe spletkarimo proti tistim, ki so bolj upoštevani kot mi sami?
23. avg. 1, 35-51. Vsak človek čuti kdaj v življenju klic, naj se bolj približa Bogu. To je čas milosti. Smo zvesti tem božjim klicem, ali jih zamorimo z manj važnimi opravki?
24. avg. 2, 1-11. Kristus zahteva močno, živo vero — od tebe in od mene, v baru in v cerkvi, danes in jutri, povsod in zmeraj.
25. avg. 2, 12-17. Cerkve so „postajališča“ ob poti v nebesa. Naša častna dolžnost je, da skrbimo za njih gradnjo, vzdrže-vanje in lepoto.
26. avg. 2, 18-25. Slepljiv uspeh in navdušenje mase odtrgata veliko ljudi od prave resnice. Kristjan mora imeti zadosti moči da je „samotni svetnik“, čeprav večina misli in dela dru-gače, kot je prav.
27. avg. 3, 1-8. Nikodem je izkoristil tišino noči za daljši intervju z Jezusom. Se mi kdaj dali časa pogovarjamo z duhovnikom zunaj spovednice o resnih stvareh?
28. avg. 3, 9-18. Kristus ne prizanaša Nikodemu, ne tebi, ne meni, kadar gre za resnice, ki bi jih morali poznati. Vendar Bog ni samo Resnica in Pravičnost, ampak predvsem Ljubezen.
29. avg. 3, 19-21. Naša brezbriznost nam ne sme zatemnjevati luči, ki nam jo je Kristus prinesel. Na stežaj odprimo srce, da nas Bog presije z bogastvom svoje milosti.
30. avg. 3, 22-29. Ali si prav tako vesel uspehov drugih, kakor svo-jih? Ali pa si bled od zavisti, če drugi dosežejo več kot ti?
31. avg. 3, 30-36. Duhovniki, ki bi živeli po besedah „On mora rasti, jaz pa se manjšati,“ bi delali čudeže milosti. Pa tudi ti moraš biti vedno bolj ponižen, če hočeš imeti vpliv na druge.

POGUM IN VZTRAJNOST

Življenje marsikaj prinese in odnese in tudi v življenju mladih ljudi so trenutki, ko se človek ustavi in gleda nazaj in naprej.

Eno je v mladem rodu, kar v starem marsikdaj že peša, dve lastnosti, ki sta mladosti specifični: pogum in vztrajnost.

Mlad človek želi biti pogumen in pogumnost mu skrajšava pot do cilja. Mlad človek ni rad plašen, ne pokaže rad, da se česa boji. Prepričan je, da vse zmore, da bo znal priti tudi preko tistih ovir, ki se jim starost umika. Prav to je, kar življenje poganja, kar da vedno znova in znova obilo novega. Pogum odkriva bodočnost, postavlja mejnike dlje in dlje naprej. Brez mladostnega poguma bi vsaka skupnost brž ostarela.

Modrost starih in pogum mladih se morata v vsaki skupnosti vezati, morata hoditi roko v roki. Samo iz take zveze more cveteti upanje za bodočnost, samo iz take zveze more rasti novo življenje.

Dragi prijatelji, ne bodite nikdar plašni v življenju. Pogum, prenašati težave, razočaranja, neuspehe vam bo vedno pomagal, da boste stopili na pot uspehov, ki jih bo deležna vsa skupnost. Plašnim ljudem boste v oporo, boječim vžigali duha.

Druga lepa lastnost mladih je vztrajnost. Dragi moji, če je kakšna čednost v našem skupnem življenju bolj potrebna, je to. Koliko stvari začnemo, koliko načrtov se stori, ki nikdar ne zrastejo. Ne zrastejo zavoljo tega, ker nam manjka vztrajnosti. Ne znamo s tisto idejo, s tistim načrtom iti iz dneva v dan. Ob prvi trdi besedi kritika se ustavimo, ob prvem razočaranju pričnemo pešati.

Brez vztrajnosti bi ne imeli ne svetnikov ne velikih mož. Vztrajnost odpre vsaka vrata in vsako srce, vztrajnost zmaga goro in doseže vsako globino. Ne morda danes, niti ne jutri, a do cilja pride. In še nekaj je, kar je silno važno, nikdar ne mislite, da morate tisto po

čemer z vztrajnostjo hrepenite, v vsej polnosti že vi sami doseči. Marsikdaj je tako, posebno v skupnosti, da boste prišli blizu cilja, cilj pa bo dosegel rod za vami. Ne pozabite pri tem, da bi brez vaše vztrajnosti to ne bilo mogoče. Marsikdaj se boste počutili kakor Mojzes, ki je peljal ljudstvo v obljubljeni deželo. Samo od daleč jo je videl, vanjo živ ni stopil; tako se bo marsikdaj zgodilo vam. Videli boste od daleč uresničenje svojih hrepenenj, ne boste ga mogli objeti; toda vaši ljudje za vami bodo uživali sadove vašega poguma in vaše vztrajnosti.

Pri vseh svojih načrtih mislite na to. Hrepenite, sanjajte, delajte — vključite se v vsako delo, v katerega se morete in bodite prepričani, da boste do cilja prišli. Vašega duha bo rod za vami nosil s seboj, z njim boste prišli do cilja.

Nikdar ne opešajte, ne dajte, da bi v vaši mladosti bila pogum in vztrajnost le pritiklihi. Naj bosta bistvi, ki mladost ožarjajo tako, da bo sij te zarje ostal še v vaših otrocih, da bodo dopolnili to, kar boste vi začeli.

Karel Mauser

Naš osrednji pevski zbor Gallus pod vodstvom svojega dirigenta dr. Julija Savellija že vse od prihoda v Argentino l. 1948 prepeva pri naših verskih obredih in pri vseh pomembnejših kulturnih prireditvah slovenske skupnosti v Argentini. S kvalitetnimi izvedbami zborovskih skladb, zlasti domačih, nudi rojakom estetski užitek in obenem dostojno predstavlja slovensko ime pred kulturno argentinsko javnostjo.

ker
te ljubim

**Življenje piše
najganljivejše zgodbe,
samo treba jih je
znati brati**

SREČA BREZ VERE?

Potrebno je, da se tudi to vprašamo, potem bomo dobili odgovor. Ne, brez vere ne more biti sreče.

Marjetica je bila prepričana o tej resnici. V svoji teti Heleni je imela živ primer, kako ubog in žalosten je zakon, ki ni postavljen na temelj vere.

Ko je Marjetica spoznala Rudolfa, ji je na njem najbolj ugajal njegov plemenit značaj. Bil je najboljši fant, kar jih je poznala. Ni bil eden tistih fantov, ki po štirinajstih dnevih poznanja že pridejo z nesramnimi zahtevami. Prav zares, Rudolfovo vedenje je bilo v vseh pogledih najboljše in njegovi nazori o življenju zdravi. Ni bil bahač, ni hotel delati boljšega videza, ni obljubljal lune in zvezd in paradiža v zakonu. Bil je skromen, njuno prijateljstvo lepo in prijetno.

Med tem je poteklo nekaj mesecev, ko je Marjetica slučajno zvedela, da je Rudi druge vere. Ta novica jo je pretresla v globini srca. Ni vedela, kaj bi storila.

„Draga, med nama to vendar ni tako važno,“ jo je tolažil on. „Toliko me vendar poznaš, da veš, da spoštujem tvoje versko prepričanje. Vsak ima pravico, da ima svoje lastno osebno mnenje tudi glede vere. Jaz se ne bom nikoli mešal v tvoje verske zadeve.“

Molče je prikimala. Bila je prepričana, da bo Rudi držal besedo.

Mučila jo je še druga skrb. Je bil Rudi pripravljen, da se bo poročil z njo v katoliški cerkvi; bo sprejel, da bodo njuni otroci pre-
jeli katoliško versko vzgojo?

„Rudi“, ga je mehko poklicala: „Verjamem, da mi ne boš delal težav glede moje vere, vendar premisli. Ko se bova poročila, bova imela vse življenje različno mnenje o tako važnih stvareh, kakor je vera in to...“

„Ampak, poslušaj, draga,“ jo je on prekinil: „se ti ne zdi, da je najina ljubezen najvažnejša? In v tem sva si edina. Ni res?“

Marjetica je pritrdila.

„Razen tega, ti veš, da je veliko zakoncev, ki so iste vere in vendar se ne razumejo, ker jim manjka najvažnejše — ljubezen. Midva pa se ljubiva in najina ljubezen naju bo družila vse življenje.“

„Da, prav imaš“, je rekla Marjetica.

Vprašujoče jo je pogledal.

„Rudi, poročiti se morava v katoliški cerkvi in najini otroci bodo morali prejeti katoliško versko vzgojo. Jasno, ti boš lahko ohranil svoje versko prepričanje in...“

„Dobro, soglašam. To ti povem zato, da boš videla, da naju ljubezen druží in naju nič ne more ločiti.“

Ciklame na slovenski zemlji

Preteklo je nekaj časa in dogodki se niso razvijali, kakor sta ona dva pričakovala.

Štiri tedne pred poroko je Rudi povedal Marjetki, da njegovi starši zahtevajo, da se poročita v protestantski cerkvi.

Marjetka je bila zelo prizadeta in nemirna.

„Rudi, to je vendar nemogoče, midva sva se o tem že dogovorila.“

„Da, seveda, vendar moj oče vztraja na tem. Trdi, da tradicija naše družine zahteva tako in da mi ne more izročiti trgovine in vseh poslov, če tako lahko menjam svoje versko prepričanje.“

„Rudi, zakaj mi nisi nikoli povedal, da je tvoj oče tako nepopustljiv?“

„Ker te ljubim. Bal sem se, da te bom izgubil. Upal sem, da naju bodo končno razumeli in privolili v poroko v katoliški cerkvi. Naj te ne skrbi, Marjetica, pustiva jih z njihovimi zastarelimi nazori. Najvažnejše je, da se ljubiva in da bova skupno srečna.“

„Ampak, kaj bo z menoj? Če se poročim v tvoji cerkvi, se bo moja družina za vse življenje ločila od mene.“

„Za Boga! Tako da so tvoji starši ravno tako nedostopni. Ne moreva dovoliti, da bi se najina sreča zrušila zavaljo tega,“ je vzkliknil Rudi z obupanim glasom. „Ti veš, da te ljubim, pusti jih, naj oni mislijo, kar hočejo.“

„Ampak, moja vera, Rudi... za vedno se bom ločila od nje. Tega vendar ne bom mogla prenašati.“

„Ah, tvoja vera, moja vera!“... je jezno zavpil. „Poslušaj me vendar, ali me ne ljubiš?“ jo je zopet prosil z mehkim ljubečim glasom.

„Ti veš, da te ljubim,“ mu je odgovorila Marjetka jokajoče.

„Zakaj vendar toliko skrbi? Tiste pol ure poroke v cerkvi tako hitro mine, potem imava vse svoje življenje pred sabo.“ Nežno jo je gledal in jo božal po mokrih licih.

Marjetka je popustila.

Poročila sta se v protestantski cerkvi, ampak kljub vsej pozornosti, ki jo je bila deležna Marjetka od strani Rudijevih staršev in sorodnikov, je čutila v globini svojega srca nemir in praznoto. Žalostna je bila tudi, ker njeni starši niso bili navzoči.

— — — — —

Danes je Marjetica elegantna gospa in živi v bogati, lepo opremljeni hiši. Njeno družabno življenje je zelo razgibano, v družbi je cenjena, vendar čuti včasih praznino v svojem srcu in ne more se znebiti občutka osamelosti, ker je skušala pozabiti na svojo vero.

Kadar je Rudi zapazil njen nemir, jo je vedno spraševal, kaj ji je. Marjetica se mu je samo opravičevala, da je nekoliko živčna.

Pred kratim jo je obiskala bivša sošolka, ki ji je med drugim rekla:

„Zelo dobro se imaš, Marjetka, vsega imaš, česar si želiš, res si imela srečo. Jaz nisem bila tako srečna. Vsakič moram trikrat premisliti, predno se odločim, kako bom obrnila denar, da mi bo zadostoval za naše potrebe.“

Marjetica si je mislila, da bi bila veliko bolj srečna, četudi bi imela manj udobnosti in denarja, samo da bi imela še vedno svojo vero.

Vera ni samo nekaj zunanjega, samo okras, ki ga lahko zamenjamo po okusu. Vera je resničnost, ki živi, je opora, ki je ne smemo zapustiti, če nočemo pasti.

In prav ljubezen potrebuje te nezlomljive opore, če noče umreti, če noče zbledeti.

V veliko zakonih postane ljubezen prazna in siva.

O tem prihodnjič

Otto Goldman

Mt. M.

Da se boš lažje lažje spovedal

SE SPOMNIŠ?

- pri smrtnih grehih moramo povedati število grehov in okoliščine;
- pri malih grehih ni potrebno, da povemo točno število in vseh malih grehov, ki smo jih naredili, zadostuje, da povemo nekatere;
- ne navadi se ponavljati vedno enakih litanij malih grehov, napak ali pomanjkljivosti. „Sem bil len, nepotrpežljiv, požrešen...“, to je podobno, kot če bi dejal: „Imam en nos, ena usta, dvoje oči...“ Ker so kakšne napake, ki jih kdaj naredi skoraj vsi ljudje. Boli

važno je, in tudi bolj težko, pokazati spovedniku tvoje notranje stanje in zakaj in kako se vedno ponavljajo iste napake (npr. sem nepotrpežljiv z domačimi, govorim grde besede iz strahu pred tovariši, sem lagala iz domišljavosti, sem grdo govorila o drugih iz nevoščljivosti, ne pomagam mami pri pomivanju, ker rajši berem ali da se ne bi skvarila nohtov...)

- Taka spoved zahteva več priprave in več korajže, a tako ti bo spovednik lažje pomagal in ti sam se boš počutil bolj mirnega in srečnega.

mladinska pošta

Predzakonski spolni odnosi

Dejstvo je, ki se ga ne da prikrivati, da se množi število predzakonskih spolnih odnosov. Ne gre, da bi tukaj iskali razloga za to porast. Vprašanje, ki bomo poskušali tu nanj odgovoriti, je le to: Zakaj so z moralnega stališča takšni odnosi v vsakem primeru nedovoljeni? Odgovoriti hočemo na to vprašanje tako, da vzamemo za podlago najbolj pogostne ugovore, s katerimi skušajo mladi ljudje svoje predzakonske odnose opravičevati. Ti so v glavnem naslednji:

Predno se poročiva, morava poskusiti, če se spolno ujemava ali ne. Če bi šele v zakonu spoznala, da se ne, to lahko pomeni nesrečo za najin zakon?

Takšna predzakonska preskušnja (test) ne dokaže več, kot pa more dokazati. Dokaže pa le to, da je to določeno spolno dejanje uspelo ali pa da ni uspelo. Če je preskušnja dobro izpadla, zato to še ni nobena garancija, da bo tudi zakon kot takšen uspeh, kot tudi nasprotno slabo izpadla preskušnja ni noben dokaz za to, da bo zakon nesrečen. Če ta prva spolna preskušnja ni dobro iz-

padla, s tem ni rečeno, da bi prvi tedni ali meseci zakonskega življenja teh težav ne bodo odpravili. Navadno se zahteva nekaj časa, da pride do prave spolne harmonije. A še važnejše pa je: zakonsko življenje ni samo spolno življenje, ampak obstoji še iz mnogih drugih in važnejših elementov. Zakonskih nesreč so redno krive druge težave, npr. pomanjkanje medsebojne potrpežljivosti, popolnega vživljanja drug v drugega, medsebojnega razumevanja, odpuščanja in duhovne ljubezni. Dobro ali slabo prestana „spolna preskušnja“ praktično torej nič ne dokaže in ne garantira sreče v zakonskem življenju, ker je ta odvisna od drugih, mnogo važnejših elementov, zlasti duhovne narave. Zahteva po spolni preskušnji je iskreno glasedano izgovor, pod katerega hočejo mladi ljudje skriti svoje želje po nedovoljenem spolnem doživetju.

Danes je zelo pogost primer, da se mladi ljudje šele pozno lahko poročijo. Dolgo univerzitetno izobraževanje in pa težki ekonomski pogoji so vzrok, da morajo mladi ljudje dolgo, predolgo čakati na poroko. To stanje še poslabša nenor-

malno močno erotizirano okolje mo-
derne družbe, tako da je težko ži-
veti tako dolgo in v takšnem okolju
zdržno življenje. Ali niso razlogi
zadostni za predzakonske spolne od-
se?

Skušati razumeti ni isto kot odo-
bravati. Nekaj drugega je imeti ra-
zumevanje za slabosti mladih fantov
in deklet, ki se nahajajo v takšnih
okoljih, nekaj drugega pa je
okoliščinah, nekaj drugega pa je
načelno jim priznati pravico do pred-
zakonskih spolnih odnosov. Mnogo
krivde za stanje, ki danes dela tež-
ko zdržnost mladim ljudem, ima res-
da družba, a zaradi enega zla, ne
moremo in ne smemo privoliti v
drugo zlo, kakršno je predzakonsko
spolno občevanje. Treba je pač de-
lati na tem, da se polagoma druž-
bene razmere spremenijo in ekonom-
ski pogoji zboljšajo, a moralni pred-
pisi imajo večno veljavo, vežejo to-
rej tudi v težkih, nenavadnih okoli-
ščinah.

Kaj pa nama še manjka, da ne
bi smela imeti spolnih odnosov?
Imava se zares rada in to je glav-
no. In resnična globoka ljubezen
najni sili, da si dava zadnji, tudi
telesni izraz ljubezni s spolnim zdru-
ženjem!

Globoka ljubezen med fantom in
dekletom resda hoče prej ali slej
tudi zadnje dopolnilo in izraz v fi-
zičnem, telesnem združenju. A tak-
šna dva morata biti do sebe res od-
kritosrčna. Je njuna ljubezen res

že dokončna, nepreklicna? Kajti le
takšna ima pravico do zadnjega, te-
lesno-spolnega izraza in dopolnit-
ve? Mnogi menijo pod ljubeznijo
le trenutno, menljivo simpatijo. Ta
gotovost ne daje pravice do spolnega
združenja, ker je spolnost dana člo-
veku, da izrazi in goji doživljenjsko
in nepreklicno ljubezen. Poleg tega
ima spolnost tudi nadoseben, socialen
pomen: je dana za prebujanje no-
vih življenj, ki ga pa predzakonsko
spolno življenje hoče izrecno izklju-
čiti. Ker ima spolnost tako velik
socialni pomen, zato ima družba pra-
vico, da za takšno ljubezensko in
spolno skupnost ve in ji tudi pod
natančno določenimi varnostnimi po-
gogi da šele pravico do obstoja. Če
je torej njuna ljubezen res že tako
popolna, zreča in nepreklicna, po-
tem naj se tudi pred javnostjo kot
takšna legitimira s tem, da si na-
dene pravno obliko zakonske pogod-
be in zakonskega stanu.

Pri versko plitvih fantih je sko-
ro običaj, da zahtevajo od svojega
dekleta „dokaz ljubezni“, češ če me
imaš zares rada, mi boš dovolila tu-
di spolno doživetje.

Je to star način izsiljevanja, ka-
teremu marsikatero dekle podleže iz
strahu, da jo bo sicer fant pustil.
Za takšnim fantom ji pač ni treba
jokati, ki pod lepimi frazami skriva
pomanjkanje spoštovanja do svojega
dekleta in svojo neukročeno strast.
Odgovor dekleta bi npr. lahko bil
naslednji: „Seveda te imam rada in

sicer tako rada, da se hočem s teboj poročiti. A zakon ni samo v tem, da se spolno izživljava. Zakon in zakonska ljubezen je nekaj vse večjega: je jesti in živeti skupaj, je imeti otroke in biti združen v dobrem in slabem. Dokler ne moreva imeti vsega tega, te ne smem razočarati, da bi se zadovoljila samo z enim delom. Čeprav ne moreš razumeti, me moraš ti imeti toliko rad, da boš znal počakati.“

Kaj bo dodala poroka najini ljubezni? Ali bo s poroko bolj resnična in globoka, kot je sedajle?

Daje neke garancije, ki jih brez poroke ni. Samo zakon, kot stalna, nerazdružljiva zveza dveh ljudi, ki jo oba kot tako tudi sprejmeta, je zadostno jamstvo, da res hočeta svoj ljubezen kot nekaj stalnega in nepreklicnega. Toda, ali ne bi kakšna zasebna obljuba mogla nadomestiti tega javnega zakonskega kompromisa, vsaj toliko časa, dokler se npr. ne moreva poročiti javno pred državno ali cerkveno oblastjo? Tudi v tem primeru so predzakonski spolni odnosi nedovoljeni. Ne smemo pozabiti na temeljno vlogo, ki jo ima spolnost v življenju človeštva. Zato ni nobene, količkej organizirane in kulturne družbe, ki ne bi spolnega življenja podvrgla nekim socialnim normam in dala zakonu značaj institucije, to se pravi nekega stalnega in obveznega okvira, v katerem edinem se more zakonito vršiti spolno življenje. Ta okvir je si-

cer pri različnih narodih in kulturah različen, a povsod ima pravno in zato moralno obveznost, ki jo človek mora spoštovati. Pač bi bilo želeti, da bi npr. Cerkev tistim mladim ljudem, ki se ne morejo pred državo poročiti, ki pa si obljubijo dokončno in nepreklicno zvestobo in ljubezen, dovolila skupno življenje, ne da bi se predhodno podvrgli obvezni zunanji poročni obliki pred civilno oblastjo. To je možno in Cerkev v neki meri to tudi že vrši. Takšno združenje bi bilo seveda pravi zakon.

Sva že trdno odločena, da se poročiva. Imava že datum za poroko. Ali bi vsaj v tem primeru smela že imeti spolno življenje?

Spolno življenje je dovoljeno le tedaj, kadar je ljubezen med fantom in dekletom res dokončna in nepreklicna. Pred poroko pa njuna ljubezen kljub morebitnemu nasprotnemu zatrjevanju nima še te dokončnosti in nepreklicnosti. Čeprav stamreč že odločena za zakon, vendarle v dnu vesta, da sta končno le še svobodna (kot dejansko tudi sta) in da se še zadnje uro pred poroko lahko skesata in svoje razmerje prekineta. Izkušnja to resnično potrjuje. Niso namreč tako redki primeri, da so „skoro zakonci“ šli narazen, včasih prav zaradi razočaranja nad „spolnimi izkušnjami“, ki so si jih zaradi bodočega zakona dovolili.

A. Kukovica

V DRUŽINI

Štiri pravila za stare matere

Stare matere so lahko velik blagoslov za družine svojih otrok, lahko pa tudi ne. Nek družinski oče, otrok svoje še žive matere, ki je že nekaj časa stara mati njegovim otrokom, je iz njenega modrega ponašanja razbral 4 pravila — gesla —, kakšne naj bi bile po njegovem mnenju stare matere. Ker so izraz velike življenjske modrosti, jih tu zapišemo:

1. pravilo: *delati*. Dobra stara mati mora znati kljub svojemu naslovu stare matere še vedno kaj narediti v hiši poročenih otrok. In sicer ne bo delala tistega, kar tudi drugi radi delajo. Nasprotno, svoje delo bo našla tam, kjer drugih ni ali ga drugi nočejo videti. Stara mati ima oči za vse in priskoči na pomoč tam, kjer si mladi ne vedo dosti pomagati. Stara mati, ki obišče družino svojega sina ali hčerke z namenom, da bi ji stregli, ne bo zaslužila častnega naslova dobre stare matere. Rada bo marveč poprijela za kakršnokoli delo, saj v nobeni družini tega ne manjka in bo tako poskrbela, da si mlada na njen račun nekoliko odpočije.

2. pravilo: *molčati*. Kadar vstopi stara mati v hišo svojih otrok, ne pride v prazno sobo, temveč družino, ki gotovo ni brez vsakih težav. Opazila bo npr., da imata mlada zakonca težave, da včasih ne govorita med seboj, da sta zamišljena in žalostna, čeprav poskušata na zunaj kazati lep obraz — pa kdo bo svoji materi mogel kaj prikriti? Tudi pri otrocih bo videla mnogo stvari, ki ji ne bodo všeč: sebičnost, neubogljivost, pomanjkljiva snaga. Kaj bo storila dobra stara mati v takšnih primerih? Molčala bo, dokler je ne bodo morda vprašali za svet. Šele tedaj bo govorila. Mirno, potrpežljivo, stvarno. Potem se bo pa spet zavila v molk glede notranjih družinskih reči, dokler je spet ne prosijo za svet. Takšni stari materi, ki zna molčati, bodo dali mladi gotovo veliko priložnosti za govorjenje. Takšnim pa, ki hočejo, nepoklicane kar naprej dajati svete, bodo kmalu dali vedeti, da jim je njen molk dobrodošel.

3. pravilo: *molče potrpeti*. Včasih mladi zavrnejo staro mater, češ „danes stvari niso več takšne, kot so bile v tvojih časih“, „to je bilo prej, danes pa ni več tako,“ ipd. Ob takšnih besedah se morda celo otroci nasmehnejo, staro mater pa takšno govorjenje boli. Spet drugič stara mati opazi, da je njen sin zaskrbljen, pa se ne obrne nanjo po nasvet in tolažbo, ampak se zateče k svoji ženi. Ali pa se zgodi, da pri mizi preneha govorjenje, ko vstopi ona, ker pač ne spada tako k družini kot zakonca in njihovi otroci. Navadno mladi nič ne mislijo, da bi mogli s tem žaliti staro mater, gotovo pa nimajo nobenega slabega namena. Tako pač nanese. Če bo stara mati postala nepotrpežljiva in bo morda izrekla na račun tega kakšno pikro besedo, mladim ne bo všeč. Dobra stara mati bo skušala molče prenesti takšne majhne zboldljaje, saj jih je v življenju bila deležna že toliko. Potem jo bodo še naprej vsi radi imeli.

4. pravilo: *obdarovati*. Dobra stara mati zna obdarovati — seveda na svoj način. Ne gre za drage darove; stare matere namreč navadno nimajo veliko denarja, komaj da se dobro preživljajo. Darujejo manjšereči, v katerih pa je navadno več srca kot v dragocenih darilih. V svoji samoti misli stara mati vse leto na darila. Ve, kaj more razveseliti očeta, mater, otroke. Iz majhnega zna narediti, včasih prave

Otroškji vrtec v Slomškovem domu v Ramos Mejiji

čudeže, iz ostankov in odpadkov prijetna presenečenja za božič, za gode, za obletnice.

Pa še eno, dodatno pravilo bi dal za staro mater v njeni samoti. Naj ne obiskuje svojih poročenih otrok in njihovih družin, razen če jo povabijo. In naj ne ostaja pri njih dalj časa, kot je potrebno. Če npr. v družini pričakujejo novega otroka, bo rada prišla, a ko je po nekaj dneh z materjo in otrokom spet vse v redu, se odpravi domov. Stare mame! Soglašate s temi pravili?

Izpraševanje vesti o zakonskih dolžnostih

1. **Ljubezen med možem in ženo:** Kristus je dal življenje za Cerkev — iz ljubezni, sva odločena izkazovati si ljubezen ne s smrtjo, ampak do smrti? Apostolova zapoved velja za može in žene: „Možje, ljubite svoje žene...“ (Ef 5, 25). Je najina ljubezen potrpežljiva, velikodušna, vse odpušča, nikoli ne mine? Je najin dom dom miru ali pozorišče preprirov? Je najin dom drugim v vzpodbudo ali v pohujšanje?

2. **Medsebojna zvestoba:** sva si zvesta, kakor sva obljubila ob poroki: „Ti in samo ti?“ Sva iskala čustvenega zadoščenja v prijateljstvih, kj so že mejila na igranje z ljubeznijo? Se podpirava drug drugega v odporu slabemu vplivu modernega pojmovanja zvestobe? Sva ohranila neoskrunjeno pravilno gledanje na zakonsko življenje kljub smešenju po TV, v revijah in v družbi? Izkoristiva priložnost za obsojanje prešuštev ali za pouk, kadar je potrebno?

3. Sva vzela zares **odgovorno starševstvo**, to je, da sva z ljubeznijo sprejela ali sprejemava toliko

otrok, kolikor jih po pometi moreva preživljati in pripraviti za življenje? Sva pravilno poučena o sedanjem uradnem učenju Cerkve o vprašanju rodnje otrok? Omenim pri spovedi ali poznanemu poštenemu zdravniku svoje težave?

4. **Vzgoja otrok:** Dajem pravo mesto tej nalogi? Se zavedava, da je vzgoja dolžnost obeh in ne samo matere? Žrtvujeva čas in komodnosti temeljiti vzgoji otrok? Zaupava, da bodo dobro vzgojeni otroci dobršen del najine sreče že na zemlji? Dajem prvo mesto verski in moralni vzgoji? Se znava in hočeva prilagoditi težavam, ki jih imajo otroci v različnih starostih? Moliva zanje? Molimo skupaj? Jih navajava k resnemu življenju? Se sama še noproizobrazujeva zato, da bi jih mogla prav vzgajati? Jim z vso odločnostjo in jasnostjo kaževa svoj svetovni nazor, da smo ustvarjeni od Boga in zanj ustvarjeni, da je naš končni cilj življenje po smrti in ne življenjski materializem? Jih pripravljava na resno izbiro poklica in življenjskega druga? Jim pridigava predvsem s svojim zgledom?

NAŠI PROBLEMI

Spoštujmo vse jezike!

Po družinah se veliko trudimo, da bi naši otroci ohranili slovenski jezik. Pošiljamo jih v slovensko šolo, k slovenskemu petju, v slovensko družbo; govorimo jim o Sloveniji. Pogosto jih kregamo, ko slišimo, da jo po „špansko“ uberejo.

Pa včasih prislunhem, kako cenimo slovensko govorico odrasli. Saj skoraj ni stavka, da ne bi vanj vpletli popačenke ali čiste tujke!

Bi ne bilo pametno, da si v tem sami začnemo delati krepko spravevanje vesti?

Spraševanje vesti je premalo, tu je treba hitrega poboljšanja. Mešanje jezikov je prvič — velika intelektualna hiba, ki kaže na omejeno stopnjo naših razumskih sposobnosti. Je pa tudi znak moralne napake — lenobe, da ne govorimo o pomanjkanju samozavesti, ki tudi ni ravno krepkost.

Mešati dva jezika pomeni poleg tega izkazovati nespoštovanje, prezir do dveh kultur, od katerih je vsaka zase vredna občudovanja.

Seveda se nam lahko zgodi, da nam za ta ali oni pojem zmanjka izrazov in si skušamo pomagati z drugim jezikom. Če se to zgodi na stro-

kovnem področju, si moramo priznati, da nam manjka izobrazbe v tem ali onem jeziku, če gre pa za vsakdanji govor — je zadnji čas, da sežemo po knjigi v jeziku, ki nam dela težave, da si ga osvežimo. Vse jezike, ki jih poznamo, smo dolžni gojiti in govoriti, čim lepše moremo. Jezik — vsak jezik je namreč umetnina, če nismo sami umetniški tvorca jezika, vsaj nimamo pravice kvariti, kar so ustvarile generacije pred nami.

Govorite, špansko, angleško, nemško, govorite vse jezike sveta, a govorite jih lepo in s spoštovanjem, kakor bi želeli, da bi drugi govorili vašo rodno slovenščino.

“Čudeži” po TV

Iz Brazilije je prišel pred časom „padre Luis“, protestantski pastor, ki pravi, da je obudil že mrtvo deklico v Čile, dalje, da je ozdravil mnogo ljudi s tem, da na glas bere sv. pismo in ob tem, kdor trdno veruje — ozdravi. Tudi Tu Sam je nekaj podobnega. Kaj pravite k temu? Kako naj odgovorim ljudem, ki so globoko verni, vendar v upanju na zdravje hitijo tja?

Ne poznam „padre Luisa“ in po-

dobnih „čudodelnikov“, ki so vedno bili in vedno bodo, ker bo vedno dovolj ljudi, ki jih bodo pripravljene sprejeti.

Tu gre torej za načelen odgovor in ne za razlago enega ali drugega primera. Edini, ki ima oblast nad življenjem in smrtjo, je Bog. Niti apostoli niso delali čudežev sami od sebe, marveč le v božjem imenu. Vera v Boga in božja volja — kot odgovor tej veri, sta edina vira za resnični čudež.

Ali je ta ali oni „čudodelnik“ res posrednik med Bogom in ljudmi? Če išče sebe in svojo slavo — bodi prepričan, da ni tako. Če oznanja Kristusov evangelij v skromnosti in brez iskanja lastne slave, bi bil čudež mogoč — vendar, si naletel med temi čudodelniki na koga, ki ga ne zanima bolj časniarska propaganda ali program na televiziji, kakor Kristusov nauk?

Ozdravljenje v teh primerih so navadno posledice sugestije, hipnoze ali drugih naravnih pojavov, ki so morda izredni ali redki — ne pa čudežni.

Veš, čim večje je brezboštvo, čim manj je verske izobrazbe, bolj hlastajo ljudje za vsem izrednim. Namesto Boga iščejo malike.

Ljudje, ki v upanju na zdravje hite tja, le naj hité, dokler se zavedajo, da je vsako zdravje in vsaka bolezen od Boga. Kadar so ljudje obupani, jih boš težko prepričal z razlogi. Vprašanje je le, če so taki ljudje lahko globoko verni. Bolj ver-

jetno je, da je njih vera precej površna, se ti ne zdi?

Zakaj je zgubila veselje?

Moja sedemletna hčerka je vedno kazala veliko veselje do nastopanja in igranja na odru. Vsa srečna je bila, kadar so jo povabili k sodelovanju. Zato sem se letos zares začudila, ko je zopetno povabilo odklonila, češ, da ji otroci pri vajah preveč nagajajo.

Dvomim, da bi ta izgovor popolnoma držal, kljub temu, da je dejansko bolj plahe narave. Vidim jo pa dolgo časa zamišljeno in nekam žalostno, kadar njenih sovrstnikov hajajo, ona pa ostaja doma.

Bi mi, prosim, hoteli pomagati razvozljati ta vozec?

Veste, na daljavo in na podlagi vašega popisa bo precej težko kaj razvozljati.

Vendar se vam ne zdi morda verjetno, da je vaša hčerka naletela na kako razočaranje, morda kako malenkost, ki ji je pa vsaj začasno ohladila veselje do družbe? Verjetno gre bolj za odnose do prijatelje ali prijateljev, ki jih najde pri prireditvah, kakor pa za odpor do nastopanja.

Sčasoma boste vi kot mati lažje našli pot do otrokovega srca in zvedeli za vzrok. Le siliti nikar vanjo. Pustite jo, naj sama skuša v sebi prva razočaranja, ki pomagajo do zorenja. Vi bodite pozorni, a ne vsiljivi. (Konec na strani 494)

I. I.

(Nadaljevanje)

Pod „crkljanjem“, ki ga mati omenja v tistem pismu, razujem razvajanje otrok in sega na čisto vzgojno področje. Razvajala nas naša mama v tistih letih res ni.

Ata in mama sta bila preobložena z različnim drugim delom in

ZAKAJ JE ZGUBILA VESELJE?

(Nadaljevanje in konec)

Mimogrede — tudi ni posebne nesreče, če otrok za nekaj časa preneha z nastopanjem; tako bo lažje spoznal, da se svet ne vrti krog njega.

Seveda, če bi prišlo do težjih motenj, vam bi svetoval, da se pomenite s kakim pedagogom ali psihologom, pa se mi zdi, da vaš vozal ni dovolj kompliciran za tako skrb.

Še to, bodite pripravljeni, da bo vaša hčerka naletela vedno na več problemov in da jo lahko na to pripravljate, a reševati jih bo morala — kot vsak človek — sama.

skrbmi in se je zato z nami otroki največkrat ukvarjala stara mati. Ta pa je bila zelo pobožna in molitvena in tako tudi resna in zahtevna do otrok. Moj prvi otroški pojem „svetnice“ je povezan s predstavo naše stare matere; vsaka svetnica v pratiki se mi je zdela nekoliko podobna njej, a ona se mi je zdela čez vse.

Ta nas je učila, kaj je prav in dobro in kaj ni prav in je grdo in greh. To je odločalo in pri tem ni bilo popuščanja. Stari oče me je edini včasih jemal v zaščito in sem pri njem iskal nekoliko potuhe, a kaj, ko ga ni bilo zraven, kadar bi ga najbolj potreboval.

Bil sem še zelo majhen in še nisem hodil v šolo. Nekega večera nekaj ni bilo prav in sem bil odateta kaznovan. Ne vem, za kaj je šlo, samo to dobro vem, da sem se ves užaljen in ihtav spravljal spat. Vzdihoval sem v ihti in me je jezilo, ko ni bilo pri nikomer nobenega znamenja, da se jim kaj smilim. Ne vem, ali sem jim zares zagrozil: boste že videli, če bom umrl — čisto mogoče bi bilo. Res pa sem našel dokaj tolažbe v misli, ki sem se v njej naslajal, kako bi bilo, če bi res umrl, pa tako, da bi videl, kako za menoj jokajo, jaz pa bi ostal trd in neusmiljen in bi jim privoščil: No, sedaj pa imate... pa seveda, da bi umrl tako, da bi me pri tem nič ne bolelo, in pa, da bi potem bil spet živ.

Tudi sem uporno razmišljal, kdo

je le dal atu in odraslim pravico, me tepsti. Saj jih tudi jaz ne tepem.

Na vse sem jim za slovo še zagrozil, da bom „šel proč“. Takrat se je pa mama zasmejala: „Kam boš pa šel?“ Resno sem ji odgovoril, da k sosedovemu staremu očetu, ki me je imel zelo rad. Cele ure sem prevel ob njegovi mizarški mizi, ko je mizaril, in se smel igrati s kosi lesa na tleh in celo z nekaterim orodjem in vse me je naučil, kako se ravna z mizarško mizo. Pa lep naramni košek mi je spletel pozimi iz finih drobnih viter. In kadar so klali, je vedno naredil posebno klobaso zame, pa táko, da ni „mižala“, je „gledala“, čeprav ni bila posebno velika.

„V košek bom naložil svoj gvant pa bom šel,“ sem še modroval in zagrozil. Tako sem o božiču videl odhajati na svoj dom v sosednjo faro za nekaj dni našega starega hlapca, ki je kar v nahrbtni koš naložil praznične jestvine in kar je še vzel s seboj. „Jutri bom šel.“ sem končal. „Zakaj pa ne kar danes,“ je še od nekod prišlo. Kaj sem hotel. Čisto sam sem ostal in zapuščen brez zaščitnika.

V tem sem zaspal. Zjutraj pa je bila prva misel na toplo mleko na žgancih in vse drugo je bilo pozabljeno — pri meni in pri drugih.

V otroški ihti ni prihitala mati in me objemala in med božanjem tolažila: „O, ti grdi ljudje ti, ki tako delajo z mojim srčkom!

Le tiho bodi, boš videl, kaj ti bom prinesla, kadar bom šla na semenj.“

Ne spomnim se iz svojega življenja, da bi bil kdaj dobil potuho pri materi proti očetu, kot tudi ne, da bi me oče branil in mi dajal potuho proti materi. Izjema je bil stari oče, ki me je branil, a ko je šlo samo za navadne nedolžne reči.

V primerih, kot sem ga omenil, ki pa ne vem, da bi jih bilo mnogo, sem v začetku v ihti pogrešal materinega milovanja. Ko ga ni bilo, ga tudi nisem več pričakoval in sem tako postajal nekako samostojen, od tega neodvisen. Začutil sem, da ni prvo milovanje, ampak da gre za nekaj važnejšega: kar je prav in dobro in starši hočejo, je treba izpolniti. Potem pa je, kot bi sonce posijalo v dušo, prišla tiha pohvala matere ali očeta, ki je bila navadno bolj v njuri prijaznosti in zadovoljstvu kot v besedah. Če pa smo bili izrecno pohvaljeni, smo to znali ceniti: to še takrat je morda bilo v srcu večje zadovoljstvo nad uspehom stvarjo samo, kot pa zaradi pohvale.

Vsak večer smo molili vsi skupaj rožni venec in litanije Mate-ra božje, kot je bila takrat v našem kraju splošna navada. Le poleti, ob največjem delu, smo rožni venec morda včasih nekoliko skrajšali, litanije pa niso nikoli odpadle. Ko je že hodila v šolo starejša

sestra Micka, najstarejši otrok v družini, je kmalu znala moliti rožni venec. Nekoč pozimi ga je prvič molila zvečer „naprej“. Videl sem, kako je bil ata zadovoljen, pa je šel v shrambo in ji prinesel lepo rdeče jabolko. Bilo je tisto iz srede vrta, ki smo jih pozimi najrajši imeli. Bilo je temno rdeče in ko si ugriznil, je tudi meso notri bilo rdečkasto, kot da se je barva kože vsa razlila znotraj. Odtlej je bil moj ideal, da bi kmalu znal rožni venec „naprej moliti“. Komaj sem dobro hodil v šolo, sem ga znal. In prišla je zima, ko sem jaz prišel na vrsto, ker sem se sam ponudil. Prav gladko je šlo in vsi so bili zadovoljni. Meni je seveda bilo pred očmi tudi sladko dišeče jabolko, tisto rdeče, ki jih je bilo v shrambi toliko.

Nič ni bilo, ostalo je le pri pohvali in zadovoljstvo. Pa sem tedaj sam opomnil, da je sestra ob tej priložnosti dobila lepo jabolko. Ne vem, kako se je ata izgovoril — da je težko iti sedaj tja v shrambo, ki je bila v drugi stavbi ob kašči, ko je taka tema in mrz. Nič nisem vztrajal in nič nisem bil prizadet, ostal sem miren, čeprav ni bilo še tako skromne nagrade, kot je eno jabolko, čeprav je rdeče zunaj in znotraj, pa za celi rožni venec, ki ga znaš gladko naprej moliti. Ostal sem zadovoljen s tem, da znam rožni venec in da sem ga molil dobro in da so vsi zadovoljni.

Zadovoljstvo in pohvala mame,

posebno pa še ata, ki smo se ga bolj bali, mame pa nič, nam je veliko pomenila.

Stari oče, kot sem že omenil, me je večkrat vzel v zaščito pred drugimi. Kadar kaj po mnenju odraslih ni bilo prav in so me trdo prijemali, mi je na skrivaj pomežiknil in sva že vedela, pri čem sva. Meni je to pomenilo: Saj ni nič hudega, ali pa: Kako so sitni odrasli z otroki. Navadno pa me je takrat poklical: „Ivan, ti le k meni pridi, se bova midva pomenila.“ In nihče ni potem nič več rekel. Jaz pa sem se na njegovih kolenih počutil tako varnega: palec v usta in moder pogled izpod čela — in brigal me je ves svet.

Stari oče in sosedov oče, ki mi je košek spletel in ob kolinah klobaso naredil, in sosedova mati, ki mi je pipce kupovala — to so bili v tistih otroških letih moji največji prijatelji. Stara mati je bila veliko z nami otroki in smo jo imeli radi, a je bila zame preveč pobožna.

Stari oče je umrl, ko mi je bilo nekako deset let in sem ravno že odšel zdoma zaradi šolanja v bližnji večji kraj k teti, da se pripravim za vstop na gimnazijo. Prva smrt je to bila v naši družini, ki me je čudno pretresla in sem se ob njej začutil zapuščenega in osamljenega, ker sem izgubil velikega prijatelja. Pa mi je pri tem bilo v veliko tolažbo in v ponos, da se me je stari oče pred smrtjo spomnil, ko me ni

bilo doma, in mi zapustil lep spomin. Naročil je, da bodi najboljša odeja z njegove postelje moja in prav tako tudi njegova žepna ura. Takrat sem še bolj začutil, kaj mi je bil in kaj sem izgubil. Čutil sem se počaščenega, da me je stari oče pred vsemi tako upošteval. Vestno so izvršili to njegovo oporo in vsi so spoštovali te moje pravice: to je bila odslej „Ivanova deka“ in „Ivanova ura“. Ta je bila srebrna, ki jo je stari oče imel kot župan, in je imela to posebno, da se je navijala s posebnim malim ključkom, ki je visel ob verižici.

Drugače milovanja in nežnosti nismo bili deležni. Mama je pač včasih stiskala k sebi in v dobri volji poljubljala sestro ali brata, ki ga je še pestovala — najbrž je takrat tudi mene tako, a tega se ne spomnim. Čisto razumljivo se mi je to zdelo. A to sem imel samo za mamino pravico.

V mojih otroških letih, ko s sestro Micko, čeprav najstarejša od otrok, še nisva bila dorasla za kako pomoč v hiši, smo imeli nekaj časa deklo, ki smo jo klicali Malka. Vidim jo, kako je nekoč pestovala mojo malo sestrico, tri leta mlajšo od mene, se igrala z otrokom, ki se ji je komaj nasmihal, jo pritiskala k sebi, svoj obraz zagrebla v njeno trupelec pod vratom in jo stresla z vzklikom: „Ti, moja duša!“

Ne vem, zakaj sem se tako zgrozil ob tem prizoru: ali ker je

Malka objemala otroka, ki je mamin, ali zaradi besede „duša“. Stara mati pa je bila dejala, da je duša, ki jo imaš nekje v sebi. nekaj svetega, in da zato ne smem izgovarjati besed „Moj duš!“, ki ne vem, kje sem jih bil slišal, in so mi bile tako všeč in se mi je zdelo, da sem res fant, kadar to rečem. To sem tedaj porabil — ali zares ali zaradi pretveze — in s svetim ogorčenjem vpričo vseh navzočih mami Malko zatožil: „Mama, Malka je rekla Tonki: „duša“!“

Pričakoval sem, da se bodo vsi z menoj zgrozili in padli po predrznici, ki se tako vede in tako govori. Pa so vsi oči uprli vame in se tako od srca zasmjali, da me je zmedlo. Nisem vedel, pri čem sem. Mislim si: Na, sedaj pa razumi odrasle ljudi, če moreš; tako so čudni!

Ta prizor in te besede so mi ostale v spominu, ker sem precej časa moral trpeti zaradi tega. Zakaj odtlej so me s temi besedami dražili in oponašali: Mama, Malka je rekla Tonki: duša! In pri tem so beseda „duša“ izgovarjali s posebno neumnim poudarkom in s tako turobnim zategnjenim zavijanjem glasu, da je bilo groza. Kaj sem hotel! Jezilo me je, pa kako!

Mama je tako včasih objemala ali poljubljala bratce in sestrice, ki jih je še pestovala. Da bi pa mene stisnila k sebi in me poljubila, mi še na misel ni prišlo in

bi bilo nekaj nezaslišanega: saj sem bil fant.

Tudi v življenju ob slovesu sva si podajala le roke in toplo me je pogledala z očmi, ki so se ji svetile včasih od zadrževanih solz, na ob izrednih priložnostih, kot npr. ko sem šel v šole, me je še Mariji in angelu varuhu priporočila: „Marija naj te varuje in angel varuh naj te spremlja!“ In da skriva ganjenost, sem umaknil pogled in sva hitela s slovesom.

Vem, da je v vsem tem veliko odvisno od navad v življenjskem okolju, ki so v posameznih krajih in stanovih in celo v posameznih družinah različne. Čisto jasno pa mi je danes, da milovanje otroka in vse mogoče nežnosti niso nujno izraz prave globoke ljubezni do otroka, da celo morejo biti kdaj le nje slabo nadomestilo, da pa po drugi strani more biti vzgajanje otroka brez vsakega razvajanja in celo ob neki trdoti iz same čiste in tople ljubezni do njega.

Pa je mati še pred smrtjo ob pogledu na današnje otroke iz same čiste ljubezni do nas razmišljala, ali nas je imela dovolj „spucane“ in kako nas ni „erkljala“. Dala nam je iz srca čisto zlato materinske ljubezni, Tako, kot ja bila, sem hotel imeti in taka je zame najboljša in drugačne matere ne bi maral.

Ne vem, ali sem ji to prav povedal in jo pomiril v teh njenih dvomih...

Hudičev advokat

Morris West — Jože Škerbec

Doktor Aldo Meyer je bil tisto mirno sredozemsko popoldne zastopljen v svoje lastne skrbi. Skušal se je upijaniti čim hitreje in na čim manj mučen način.

Vse okoliščine so mu bile nasprotne. Kraj, kjer je pil, je bila nizka kamnita pivska klet. Imela je pod iz stlačene zemlje in prepojena je bila z duhom po skisanem vinu. Družbo sta mu delala

lastnik, neotesan kmet, in debelo-lično gorjansko dekle. Pil je žganje, ki bi s svojo ognjeno močjo lahko udušilo sleherni žalost, toda Aldo Meyer je bil preveč trezen in preveč priseben, da bi se mu to posrečilo.

Sklonjen na hrapavi klopi in ob kapljajoči sveči je nepremično strmel na šilce ter risal čačke z razlitim žganjem, ki je počasi teklo za njegovim prstom. Gospodar se je naslonil na točilno mizo, si trebil zobe z iverjo in glasno cmo-kal ostanke večerje med škrbina-mi. Deklina je sedela v senci in čakala, da bi doktor spraznil šilce in bi mu ga brž spet nalila. Doktor je sprva pil naglo, z gnusom ob vsakem požirku, potem pa počasneje, ko se ga je alkohol pollaščal. Zadnjih deset minut ni pil, kot da bi pričakoval, da se bo nekaj zgodilo, preden se popolnoma preda pozabljenju.

Manjkalo mu je še eno leto, da bi jih spolnil petdeset, toda na videz je bil zelo postaran. Lasje so mu posiveli in ohlapna koža je prekrivala ličnice njegovega finega židovskega obraza. Njegove roke so bile dolge in gibčne, dlani na ožuljene kot roke poljedelca. Oblečen je bil v mestno obleko, katere kroj pa je bil že iz moda, rokavi oguljeni in ovratnik svetlikajoč, toda z naloženimi čevlji in s čisto srajco. Njegova obledela gosposkost je bila v čudnem nasprotju s surovo življenjsko silo dekleta in gospodarja.

Gemello Minore je bil daleč od Rima, še dlje pa od Londona. Umazana pivska klet ni imela nobene podobnosti s palačo svetih kongregacij. In vendar je bil tudi Aldo Meyer, enako kot Blaise Meredith, zaskrbljen zavoljo smrti in, čeprav je bil skeptik, je bil tudi on zapleten v zadevo proglasitve k blaženim.

To popoldne so ga klicali na dom Pietra Rossija, čigar žena je trpela že deset ur porodne bolečine. Babica ni vedela kaj početi in izba je bila polna žensk, ki so kokodajsale kot kokoši, medtem ko je Maria Rosi ječala in se zvi-jala v krčih ter slabotno stokala, kadar so ti ponehali. Zunaj koč so moški stali v skupini, po tistem govorili med sabo in si podajali steklenico vina iz roke v roko.

Ko se jim je približal, so potih-nili in ga po strani gledali, medtem ko ga je Pietro Rossi neljal noter. Dvajset let je živel Meyer med njimi, pa je bil še zmeraj tuje zanje. Včasih jim je bil potreben, ne pa dobrodošel.

Med ženskami v sobi se je zgodba ponovila: tišina, nezaupljivost in sovražnost. Ko se je sklonil nad veliko bronasto posteljo in otinaval, na osluškoval nabrekjeno telo, sta mati in babica stali ob njegovi strani in ko je bolnico znova zgrabil krč, je bilo slišati protestno mrmranje, kot da bi bil on krivec.

V treh minutah je spoznal, da ni upanja na normalen porod. Moral bi napraviti cesarski rez. To

ga ni preveč motilo. Napravil ga je že večkrat ob luči leščerbe ali sveče na kuhinjskih mizah ali pa na klopeh iz desak. Računajoč s prevreto vodo in anestezijo pa s čvrstimi telesi teh gorjank se je mirne duše lahko zanesel na srečen izid.

Pričakoval je nekaj ugovarjanja, kajti ti ljudje so bili svojeglavi kot mule in silno strahopetni, ni pa pričakoval takega izbruha. Bila je mati porodnice, debela in mišičasta babnica z razmršenimi lasmi, piškavimi zobmi in gadjimi očmi, ki je začela vresčati. Napadla ga je s kričanjem v grobem narečju:

„Ne bom dovolila, da bi rezal mojo hčer. Žive vnuke hočem, ne pa mrtvih. Vi dohtarji ste vsi enaki. Če ne morete ljudi pozdraviti, jih pa režete in pokopavate. Toda moje hčere ne boste. Dajte ji časa pa ga bo pognala kot grah. Jaz sem jih imela dvonajst, zato lahko vem. Ni šlo z vsemi lahko, šlo je pa le. In nisem potrebovala nobenega konjederca, da bi mi jih jemal ven.“

Splošen krohot je preglasil zdihovanje porodnice. Aldo Meyer jo je še pregledoval, ne da bi se zmenil za ženske. Preprosto je dejal:

„Če je ne operiram, bo opolnoči mrtva.“

Kratka pa jedrnata poklicna izjava in preziranje nevednosti sta se doslej obnesli, ob tej priliki pa mu je popolnoma spodletelo. Babnica se mu je zarežala v obraz.

„To pot ne, Jud. In veš, zakaj?“ Vtaknila je roko v obleko in potegnila ven majhen predmet, ovit v oguljeno rdečo svilo. Stiskajoč med prsti ga je pomolila zdravniku pod nos. „Ali veš, kaj je to? Ne moreš vedeti, saj si nevernik in morilec Kristusa. Zdaj imamo lastnega svetnika. Vsak čas ga bodo v Rimu proglasili k svetnikom. To je košček njegove srajce, prava relikvija, pomočena v njegovo kri. On je tudi delal čudeže, prave čudeže. Vse so popisali in poslali papežu. Ali si domišljaš, da zmoreš več kot on? Povejte, koga izberemo, našega svetnika Giacomo Neroneja ali pa tega človeka?“

Porodnici se je izvil krik bolečine in ženske so utihnile, medtem ko se je mati sklanjala nad posteljo in s pomirjajočim šepetanjem drgnila v krogih z umazano relikvijo nabrekli trebuh pod odejami. Aldo Meyer je počakal za hip in iskal ustreznih besed. Ko se je bolnica spet pomirila, je dejal osorno:

„Celo nevernik ve, da je greh če pričakujemo čudežev, ne da bi si sami poskušali pomagati. Ne smete vreči stran zdravil in pričakovati, da bi vas svetniki ozdravili. Povrh pa ta Giacomo Nerone še ni svetnik. Precej časa bo še preteklo, preden sploh začno razpravljati v Rimu njegov primer. Molite k njemu, če hočete, toda prosite ga, naj da meni zanesljivo roko, dekletu pa odporno srce. Sedaj pa pustite neumnosti ob strani

in pripravite mi prevrete vode pa čistih rjuh. Ne utegnemo, da bi izgubljali čas.“

Nihče se ni zganil. Mati mu je prestregla korak k postelji. Ženske so sklenile strnjen polkrog in ga porivale proti vratom, od koder je Pietro Rossi opazoval prizor z bedastim izrazom. Meyer se je obrnil k njemu, da bi ga pograjal.

„Vi, Pietro, hočete imeti otroka? Ali hočete ohraniti ženo? Tedaj, za božjo voljo, poslušajte me. Če ne operiram hitro, bo umrla ona in z njo bo umrl tudi otrok. Vi veste, kaj morem jaz napraviti. Dvajset ljudi je v kraju, ki vam bodo povedali. Ne veste pa, kaj zmore ta Giacomo Nerone, čeprav je svetnik, o čemer pa jaz dvomim.“

Pietro Rossi je trdovratno zmignil z glavo.

„Ni naravno, da bi z rezanjem jemali ven otroka, kot če bi bil ovčje črevo. Povrh pa ne gre za katerega koli svetnika. Ta je naš, ta nam pripada. Ta nas bo varoval. Bolje je, da odidete, doktor.“

„Če odidem, vaša žena ne bo preživela noči.“

Motni obraz kmeta je bil tako neizrazit kot stena. Meyer je ogledoval te temnopolte in nedostopne južnjake in z obupom pomislil, kako malo jih pozna in kako malo vpliva ima nanje. Vdano je skomignil z rameni, zgrabil kovček in stopil k vratom. Na pragu je postal in se obrnil k njim.

„Bolje je, če pokličete očeta Anzelma. Ne preostaja dosti časa.“

Mati je prezirljivo pljunila na tla, se znova sklonila in drgnila s svileno krpico po trzajočem telesu bolnice, šepetajoč molitve v narečju. Druge ženske so tiho opazovale z okamenelimi obrazi. Ko se je oddaljeval po kamniti poti, je čutil na hrbtu kot nož zapičene poglede moških. Tedaj je sklenil, da se napije do pijanosti.

Za Alda Meyerja, starega liberalca, človeka, ki je verjel v človeka, je to pomenilo dokončen poraz. Za to ljudstvo ni bilo upanja. Bili so pohlepni kot ptice roparice. Zmožni bi bili požreti mu srce in ga pustiti, da gnije v jarku. Žrtvoval se je zanje, toda oni so jemali vse, ne da bi se česa naučili. Posmehovali so se iz osnovnega znanja, gladko pa požirali legende in praznoverje s pravo otroško požrešnostjo.

Samo Cerkev jih je mogla krotiti, čeprav ne poboljšati. Mučila jih je s hudiči, preoblagala s svetniki in jih slepila z jokajočimi madonami. Mogla je od njih doseči denar, da je nakupovala nove svečnike, ni jih pa mogla ali hotela spraviti v kliniko, da bi jih cepili proti tifusu. Njihove matere so hirale za jetiko in njihovi otroci so imeli vnete vranice zavoljo malarije. Pa vendar bi si rajše deli v usta vraga kot pa tableto Atabrine, čeprav bi jo plačal doktor.

Živeli so v barakah, kjer bi po-

šten kmet ne pustil niti svoje živine. Jedli so olive, testenine, v olju namočen kruh in o praznikih ovčje meso, če so si ga mogli preskrbeti. Njihovi hribi so bili goli brez drevja in pobočja so zadrževala le tenko plast zemlje, s katere so prve vode sprale hranilne prvine, ki so se zgubljale v peščenem vznožju. Njihovo vino je bilo vodeno in njihova koruza slaba in sami so se premikali s počasnim korakom ljudi, ki premalo jedo pa preveč garajo.

Njihovi gospodarji so jih izrabljali, pa vendar so se jih oklepali kot otroci. Pogosto so se njihovi duhovni predajali pijančevanju in neurejenemu življenju, pa vendar so jih vzdrževali od svoje revščine in jih prenašali s pikro strpnostjo. Če je bilo poletje pozno ali pa zima huda, je slana uničevala oljke in v hribih je vladala lakota. Ni bilo šol za njihove otroke in česar jim ni preskrbela država, si tudi sami niso marali preskrbeti. Niso hoteli žrtvovati prostega časa, da bi sezidali šolo. Učiteljev niso mogli plačevati, pritrgovali pa so si od svojega bornega za služka, da bi plačali stroške za proglašenje novega svetnika v koledarju, ki je bil že itak prenatrpan z njimi.

Aldo Meyer se je zagledal v nesedlino žganja, s katere je razbiral ničnost, razočaranje in obup. Dvignil je šilce in spil v dušku. Prišel je v ta kraj najprej kot izgnanec, ko so fašisti obkrožili se-

mite, levičarske intelektualce in preveč zgovorne liberalce ter jim dali na razpolago, da se umaknejo v Kalabrijo ali pa gredo na prisilno delo na Liparske otoke. Njemu so dali ironičen naslov uradnega zdravnika, toda brez plače, brez zdravil in anestezij. Dospel je z obleko, ki jo je nosil na sebi, s kovčkom z instrumenti, s stekleničko tablet aspirina ter z zdravniškim priročnikom. Šest let se je boril in spletkaril, se prilizoval in izsiljeval, da je organiziral elementarno zdravniško oskrbo v tem kraju, kjer je podhranjenost bilo trajno, malarija endemična in tifus epidemičen.

Živel je v na pol podrti bajti, ki jo je popravil z lastnimi rokami. S pomočjo bebāstega kmeta je obdeloval pol hektarja peščene zemlje. Za bolnišnico je bila soba v njegovi hiši, za operacijsko sobo pa kuhinja. Kmetje so mu plačevali v blagu, kadar so sploh kaj dali. Od krajevnih funkcionarjev je zahteval, da so mu pomagali z zdravili in kirurškimi instrumenti in pa da so ga ščitili pred sovražno vlado. Izgnanstvo je bilo zelo grenko, toda doživel je trenutke zmag, dneve, v katerih si je domišljjal, da je navsezadnje le prodrl v zaprti krog primitivnega gorjanskega življenja.

Ko so zavezniki prešli Mesinski zaliv in začeli s počasnim pa kravim prodiranjem proti severnemu delu polotoka, je pobegnil in se pridružil gverilcem. Po premir-

ju je prebil kratko dobo v Rimu. Toda bil je že preveč časa oddaljen. Stari prijatelji so pomrli, nove si je pa bilo težko pridobiti. Majhne zmage njegovih podeželskih let so ga izzivale, da bi dosegel druge, večje. S svobodo, z denarjem in pa obnovitvenim zagonom bi mogel dobronameren človek na jugu delati čudeže.

Vrnil se je torej v staro bajto, v stari kraj, z novimi sanjami in z občutkom obnovljene mladostnosti. Poleg zdravnika bi bil še učitelj. Ustanovil bi zadrugo, ki bi dosegla iz Rima denar za razvoj in še gospodarsko pomoč prekomorskih ustanov. Vzgojil bi mladino, ki bi ponesla njegovo oznanilo v daljne kraje. Bil bi misijonar napredka v krajih, ožganih od sonca, kjer se je napredek ustavil pred tremi stoletji.

Sanje so bile sveže in lepe pred dvanajstimi leti. Sedaj je vedel, da so bile le žalostne iluzije. Zapadel je v zmoto vseh liberalcev, ki menijo, da so ljudje razpoloženi, da se poboljšajo, da dobra volja zmore vse, da ima resnica lastno moč za prekvašanje. Njegovi načrti so se razblinili ob podkupljivosti funkcionarjev, ob konservativizmu fevdalne Cerkve, ob lakomnosti in nezaupljivosti nepoučenega in primitivnega ljudstva.

Še skozi goste hlope žganja je videl vse to s preveliko jasnostjo. Premagali so ga. Uničil je samega sebe in bilo je prepozno, da bi mogel popraviti.

Iz zunanjega mraka je prodrlo zategnjeno zdihovanje ženskih glasov. Dekle in gospodar sta se spogledala in se pokrižala. Doktor je vstal, se napotil k vratom z negotovim korakom in obstal na pragu, zroč sveže pomladansko zahajanje sonca.

„Umrla je,“ je dejal gospodar z debelim in mračnim glasom.

„Povejte svetniku,“ je odvrnil Aldo Meyer. „Jaz grem v posteljo.“

Ko je stopal na pot, opotekajoč se, mu je dekle pokazalo jezik in napravilo znamenje zoper uroke.

Žalostno mrtvaško zdihovanje se je dvigalo in padalo, stokajoče kot veter na spečem hribu, in lovilo Meyerja po kamniti poti in znotraj njegovega doma. Trkalo je na vrata, se vilo okoli oken in ga morilo vso noč v njegovem nemirnem in vročičnem spanju.

(Bo še)

LJUDSKA MODROST

- Blag odgovor jezo ohlali, surova beseda pa jo razplamti.
- Bog srečo deli, ne denar.
- Bogu posojuje, kdor revežu daruje.
- Bolje je krivico trpeti kakor storiti.
- Bpžji mlini meljejo počasi, pa sigurno.

Zlatomašnik

msgr. dr. Jože Jagodic

Med letošnjimi zlatomašniki ljubljanske nadškofije je tudi msgr. dr. Jagodic. G. zlatomašnik je številnim našim bravcem dobro poznan. Posebej ga poznajo slovenski begunci iz Avstrije. Po letu 1945 je bil paški delegat vseh beguncev iz Jugoslavije. Njegovi življenjski podatki so tile:

Rojen 13. decembra 1899 na Visokem v župniji Šenčur pri Kranju. Oče krojaški mojster in posestnik: v družini 9 otrok. Ljudsko šolo obiskoval v Marijanišču v Ljubljani in na ljubljanski klasični gimnaziji tri razrede. Nadaljeval študije na gimnaziji v Kranju. Vojak v prvi svetovni vojni, na južnotirolski fronti težko ranjen, oficir-poročnik, večkrat odlikovan: srebrna hrabrostna svezinja 1. razreda z rento. Med vojno l. 1918 maturiral na gimnaziji v Kranju. Semenišče v Ljubljani. V duhovnika posvečen od škofa Jegliča 29. junija 1922. Nova maša v Šenčurju 9. julija (pridigal prof. Rožman: njegovo prvo srečanje z njim popisano v Kolaričevi biografiji). 8 let tajnik in kaplan škofa Jegliča in z njim dvakrat prepotoval vso škofijo. Po odstopu Jegliča 15 let kancler in konzist. svetnik škofa Rožmana.

V tem času pisal v razne liste in revije, bil urednik Mladosti in Škofijskega lista ter zbiral gradivo za Jegličevo biografijo. Prevedel Weiserjevo dijaško povest „Das Licht der Berge“ (Luč 7 gora), ki je dosegla več izdaj ter

DRUŽINA JAGODIC: Oče: Jožef, rojen l. 1864 v Cerkljah na Gorenjskem, umrl l. 1946 (pokopal nadškof Vovk ob asistenci 8 duhovnikov); mati: Ivana roj. Likozar, rojena l. 1867 v Smledniku, umrla 25. jan. 1938 (znani severni sij!) (pokopal škof Rožman ob asistenci 25 duhovnikov). Otroci: 6 fantov in 3 dekleta, od katerih žive samo še zlatomašnik in 2 sestre. 4 bratje so bili ubiti, 1 brat je umrl — po 10-letni ječi — za pljučnim rakom, najstarejša sestra por. Ferjan v Olševku nad Kranjem, katere moža so tudi ubili, je umrla nepričakovano za srčno kapjo. Ob teh hudih udarcih so umrle predčasno tri svačkinje, en nečak je bil ubit. Zares tragična usoda te tako nesrečne družine!

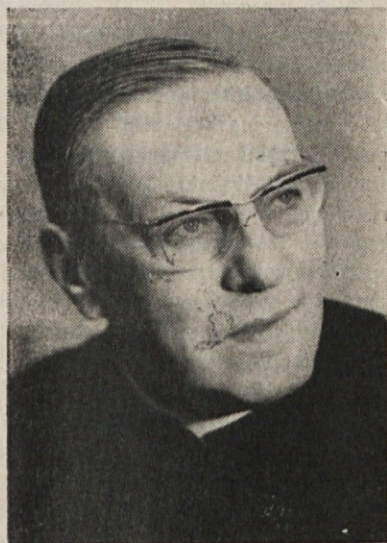
bila tudi dramtizirana in večkrat igrana. Vmes več let cerkveni asistent dijaške KA (voditelj prof. Tomec). Zadnji predsednik Cecilijanskega društva. L. 1940 tajnik škofovske sinode. L. 1941 imenovan za papeškega tajnega komornika (monsignor). L. 1944 promoviral na teološki fakulteti v Ljubljani za doktorja teologije.

V begunstvu po l. 1945 imenovan od sv. sedeža za narodnega delegata papeške misije z vsemi škofovskimi pooblastili za vse katoliške jugoslovanske begunce v Avstriji: za Slovence, Hrvate in Volksdeutsche: okr. 180.000 oseb, 200 duhovnikov v 50 taboriščih in izven njih. Kot pravi ordinarij. neodvisen od krajevnih škofov, organiziral vse dušno pastirstvo teh beguncev. Dan in noč na potu, obiskoval begunska taborišča po Avstriji, pridigal v treh jezikih, nadziral šole in druge ustanove (Caritas), birmal na tisoče otrok in odraslih, tudi domačinov. Centralna pisarna (tajnik Martin Starc) z obilnim pisarniškim delom v Tristachu na Vzhodnem Tirolskem v škofiji Innsbruck. Prejel več pohvalnih pisem od neposrednega predstojnika, papeškega nuncijsa na Dunaju, med temu tudi od papeškega državnega tajništva (podpisan: Montini, sedanjji papež). Ponovno potoval v Rim, kjer je imel posla pri raznih kongregacijah. Enkrat sprejet v specialni avdienci pri papežu Piju XII., o čemer je poročal

tudi Osservatore Romano. V tem času izdal pri Družbi sv. Mohorja v Celovcu obširno biografijo nadškofa Jegliča in napisal svoje življenjske spomine, ki so še v rokopisu.

Po smrti škofa Rožmana predlagan papežu Janezu XXIII. za imenovanje begunskega škofa vseh slovenskih emigrantov po svetu, kar se zaradi raznih zaprek ni izvršilo.

Po ukinitvi delegatur, ko so prevzeli dušno pastirstvo beguncev krajevni škofje, nameščen v dušnem pastirstvu župnij na Vzhodnem Tirolskem: Tristach (7 let), Amlach (4 leta), Ainet (7 let). Od l. 1963 župnik v Leisachu pri Lienzu.

Msgr. dr. Jože Jagodic

med nami v Argentini

Telovska procesija

Na drugo nedeljo v juniju je bila v cerkvi Marije Pomočnice v Don Boscu v Ramos Mejiji slovesna telovska procesija. Kljub oblačnemu vremenu se je zbralo zelo veliko rojakov z vseh strani Velikega Buenos Airesa, ki so popolnoma napolnili veliko cerkev. Ob 10 uri je msgr. **Anton Orehar** somaševal s slovenskimi dušnimi pastirji. V govoru je vzpodbujal k medsebojni ljubezni. Po končanji maši se je po obširnem zavodskem vrtu razvila procesija s petjem evharističnih pesmi in molitvijo rožnega venca. Oltarje so postavile slovenske verske skupnosti iz San Martina-Carapachaya, Castelarja, San Justa in Ramos Mejije, evangelije pa so peli **Jure Rode**, **Matija Lamovšek**, **dr. Alojzij Starc** in **Jože Škerbec**. Slovesnost je bila zaključena z zahvalno pesmijo.

Alojzijeva proslava

V nedeljo, 18. junija, se je slovenska ljudskošolska mladina s svojimi starši in učitelji zbrala v Slovenski hiši k praznovanju mladinskega zavetnika sv. Alojzija. Ob 4 uri je bila najprej sv. maša, pri kateri je vodil petje šolski zbor **Slomškove šole** pod vodstvom gđč. **Anice Šemrov**. Msgr. **A. Orehar** je govoril otrokom o sv. Alojziju in o njihovem odnosu do staršev.

V začetku 2. dela je šolski referent g. **Franc Vitrih** predstavil učiteljski zbor carapachayske šole **Josepa Jurčiča**, ki je pripravila nastop. Otroci nižjih razredov so z deklamacijami in cvetjem pozdravili navzoče očete ob očetovskem dnevu, učenec višjih razredov je recitiral **Mravljo**, deklince 5., 6. in 7. razreda so izvedle ritmično vajo, za konec pa je bila igrica „Usmiljena kraljična“, ki jo je z otroki naštudirala gđč. **Lučka Pirc**.

Zlata maša

V nedeljo, 9. julija, ob 4 popoldne so rojaki iz vseh krajev Velikega Buenos Airesa napolnili veliko dvorano Slovenske hiše, kjer sta duhovni svetnik **Alojzij Košmerlj** in župnik **Anton Stanonik** obhajala zlato mašo.

Ob vходу v dvorano, ki jo je okrasil g. **Boris Pavšer**, je zlatomašnika pozdravil pevski zbor **Gallus** pod vodstvom svojega dirigenta **dr. Julija Savellija** s pesmijo „Zlatomašnik, bod' pozdravljen“. Svetniku

Košmerlju je čestitala **Verica Breznikar**, župniku Stanoniku pa **Marija Hvalica**. Obema sta izročili slovenski šopek. V imenu našega osrednjega društva Zedinjena Slovenija je zatomašnikoma izrekel čestitke predsednik **Božo Stariha**.

Z zlatomašnikoma sta somaševala msgr. Anton Orehar, ki je bil slavnostni pridigar, in župnik **Stanko Škrbe**, ki je za to priliko nalašč prihitel iz Avstrije, kjer župnikuje že 10 let. Nad 20 slovenskih duhovnikov pa je spremljalo zlatomašnika ob oltarju. Med mašo je prepeval zbor Gallus, na koncu po zlatomašniškem blagoslovu so pa vsi navzoči zapeli zahvalno pesem.

Po končani maši sta zlatomašnika prejela še pozdrave svojih sorodnikov, bivših faranov, prijateljev in znancev in ostala z duhovniškimi sobrati še več ur.

Žegnanje v Slovenski hiši

Na prvo julijsko nedeljo je vsakoletno žegnanje v Slovenski hiši. Ob 11 uri je msgr. **Anton Orehar** daroval sv. mašo za raj. škofa dr. Gregorija Rožmana in za vse žive in umrle dobrotnike Slovenske hiše in spominske cerkve Marije Pomagaj. Med mašo je prepevala skupina mladih deklet in fantov.

Po maši so rojaki posedli k pogrnjenim mizam v velikj dvorani za skupno kosilo in v prijateljskem pomenku pričakali popoldanskega programa ob reproducirani lahki glasbi.

V popoldanskih urah so prihajali še novi rojaki in napolnilj dvorano, okrašeno z veliko sliko Marije Pomagaj, ki jo je naslikal g. **Stane Snoj**. Dobrodošlico navzočim rojakom je izrekel g. **Lojze Rezelj**. O potrebnosti cerkve, katere železobetonsko ogrodje že stoji, je govoril msgr. **A. Orehar**. Razložil je, da bo nova cerkev naše versko središče in božji dom, obenem pa kot spominska cerkev posvečena spominu vseh naših bratov in sester, ki so v času 2. svetovne vojne in revolucije in po njej padli kot žrtve komunizma in pa na frontah in koncentracijskih taboriščih.

Prosvetno-zabavni del je obsegal petje mladenk iz Castelarja (ga. **Anka Savelli**), nastop učencev Jegličeve šole z glasbili (ga. **Marjana Batagelj**), venček narodnih pesmi na harmoniko, kitaro in klarinet (trio **Lobodovih**), šaljive prizore gencev Rožmanovega zavoda iz Androguéja in nastop mladinske godbe (g. **Tone Skubic**).

Po kratkem odmoru je bil še kratek šaljiv prizor „Ob prihodu v Argentino“, ki ga je o komičnih nesporazumih zavoljo neznanja jezika napisal in režiral g. **Marjan Willenpart**. Igrali so gg. **Maks Borštnik**, **Stanko Jerebič**, ge. **Marjana Marn** in **Radojca Šušteršič** ter gdč. **Mojca Willenpart**.

S sodelovanjem in navzočnostjo pri žegnanju v Slovenski hiši so rojaki znova dokazali, da se zavedajo pomembnosti in potrebe slovenskega verskega središča za ohranjanje naše skupnosti v Argentini.

svetovne

novice

Argentinski prispevek

Argentinski katoliški odbor za Svetovno kampanjo proti lakoti je objavil skupni znesek zadnje celoletne nabirke (1971-1972). V štiridesetih škofijah je bilo zbranih 180.810,49 novih pesov (približno 18.081 dolarjev).

Neresnična prikazovanja

Kardinal Bueno y Monreal, nadškof v Seville (Španija) je znova prepovedal širjenje vesti o neresničnih prikazovanjih v El Palmar de Troya. V štirih točkah zanikuje nadnaravni značaj izmišljenih prikazovanj.

Škof Katkoff v Rusiji

Katoliški škof bizantinskega obreda, Andrej Katkoff, delegat vizitator vatikanske kongregacije za Cerkev vzhodnega obreda zunaj Rusije, je obiskal Sovjetsko zvezo na

povabilo moskovskega pravoslavnega patriarhata. Svoje vtise je objavil v nekem finskem dnevniku. Zelo pohvalno se je izrazil „o močnem verskem življenju v Rusiji“, kljub šestdesetim letom komunističnega protiverskega vpliva.

Moč Cerkve v ZDA

Letopis Cerkve v ZDA ugotavlja, da je bila leta 1971 katoliška Cerkev edina, ki je povečala število vernikov (za 342.640), medtem ko so protestantske Cerkve, razen baptistov, trpele znaten padec števila vernikov. Letopis tudi potrjuje dejstvo, da je katoliška Cerkev še vedno ena najmočnejših in pozitivnih sil v ameriški družbi.

Pretiravanja o duhovnikih

V Kölnu (Nemčija) je bilo letos več novomašnikov kot zadnja leta (1971: 15, letos: 23). Tudi število duhovniških izstopov v Nemčiji se pogosto krivično pretirava. V kölnski nadškofiji so npr. leta 1971 od 2.344 duhovnikov pustili poklic samo štirje, in ne na desetine, kot bi mislili, če bi verjel časopisnim škandal-kronikam raznih dnevnikov.

Arabski katekizem

V Egiptu so izdali prvi del novega katekizma v arabščini. To je prvi katekizem v tem jeziku, doslej so uporabljali le italijansko in francosko izdajo.

Pater Duval se je poslovil

Znani francoski jezuit, pater Duval, ljudski pevec ob spremljavi ki-

tare, se je poslovil od publike letošnjega 7. junija. V športni palači v Parizu je imel zadnji javni nastop, številka 1.510. S svojimi pesmimi je neštevilnim množicam približal svet vere in Boga.

Strožja cenzura

Grška pravoslavna Cerkev je zahtevala strožjo cenzuro za uvoz tujih filmov. Pri izbiri bi se morali bolj ozirati na grško-krščansko preteklost in izročila.

Brazilske številke

Nekaj števil, ki nam lahko pomagajo, da si ustvarimo približno sliko o stanju katoliške Cerkve v Brazilu: duhovnikov je okoli 13.300 in škofov 242. Župnij je nad 5.000. Moških redov je 115 in ženskih 329.

Pater de Vries

Dekan papeškega Vzhodnega inštituta v Rimu in profesor cerkvene zgodovine jezuit p. Wilhelm de Vries je dejal: „Samo tako papeško prvenstvo, ki ga bodo vsi pojmovali kot službo krščanskemu ljudstvu in katerega izvrševanje bo brez slehernega suma samovoljnosti, more pričakovati, da ga bodo priznali tudi nekatoliški kristjani.“

Mošeja v Grčiji

V atenskem predmestju so po 150 letih odprli prvo mošejo. Služila bo mohamedancem, ki so se iz severne Grčija preselili v bližino prestolnice in diplomatom mohamedanskih držav. Ob osvoboditvi izpod turškega

jarna so namreč Grki v Atenah razrušili vse turške mošeje.

V Puerto Rico

Škofje te države so že posvetili in potrdili stalne poročene diakone. To odločbo deželne škofovske konference je potrdil tudi svetji sedež.

Važen kongres

Od 11. do 18. julija je bil v Buenos Airesu V. južnoameriški kongres katoliškega tiska. Zbranih je bilo okoli 200 katoliških časnika iz Južne Amerike, zastopniki Evrope in predstavnik Papeškega odbora za družbena občila. Geslo kongresa je bilo: „Jovno mnenje v južnoameriški Cerkvi“.

Jubilejne slovesnosti v Dobrniču

V proslavo 175-letnice rojstva misijonskega škofa Friderika Baragosta bili v Sloveniji dve prireditvi, in sicer obe v Baragovi rojstni župniji v Dobrniču.

Prva je bila 29. junija, na praznik apostolov Petra in Pavla. Ob tej priložnosti je škof dr. Lenič posvetil novi glavni oltar v dobrniški cerkvi. Tega evharističnega slavja so se udeležili predvsem verniki iz trebanjske in žužemberske dekanije.

Druga pa je bila 30. junija. Maševal in pridigal je o bodočem slovenskem svetniku metropolit dr. Jože Pogačnik. K tej slovesnosti pa so prišli verniki iz ostalih delov Slovenije.

Novice iz Slovenije

50 novomašnikov v Sloveniji

29. junija in 2. julija je bilo v Sloveniji posvečenih v duhovnike 50 diakonov. Iz ljubljanske nadškofije 9, iz mariborske 17, iz Kopra 8, redovnikov pa 16.

Kardinal Villot „Družini“

Kardinal Villot, papežev državni tajnik, je v imenu sv. očeta uredniku „Družine“, ki je v maju obhajala 20-letnico, poslal sledeče pismo:

„Sv. oče je z velikim veseljem in tolažbo pred kratkim zvedel, da bo verski list „Družina“, ki ga ti spretno vodiš in upravljaš, v kratkem srečno dopolnil dvajsetletnico svojega obstoja.

Njegova svetost čestita tebi in drugim sodelavcem, zakaj dobro ve, s kakšno skrbjo in prizadevnostjo ti in tvoji tovariši opravljate svoje prevažno delo. Sv. oče prav tako dobro ve, kakšno solidno pomoč in luč prinašate vernikom, da morejo res katoliško in pobožno živeti.

Zares ne more nihče dvomiti, da je treba odličnost vašega dela pouda-

riti posebno s tem, da ste iskreno vdani cerkvenemu učiteljstvu in naukom sv. očeta in da zvesto poslušate nasvete in navodila škofov vaše dežele.

Sv. oče zato še posebno toplo želi, da bi vaši plemeniti naporj prinašali iz leta v leto več sadov, da bi se vnema za spoznanje volje Cerkve med vami utrdila in da bi končno po vašem premišljenem delu bralci prejemale vedno več koristi za vero, pobožnost in versko izobrazbo.

Da bi se to po navdihu in pomoči Boga, Očeta lučj tudi zgodilo, Njegova svetost tebi, dragi gospod, vsem sodelavcem in uslužbencem tega lista prav rad podeljuje apostolski blagoslov, jamstvo nadnaravnih darov.

Ko ti po službeni dolžnosti sporočam te želje sv. očeta, tudi jaz čestitam k jubileju vašega lista in ostanem tebi v Gospodu vdani.“

Spominska plošča skladatelju msgr. Stanku Premrlu

4. junija so na njegovi rojstni hiši v Podnanosu pri Vipavi odkrili spominsko ploščo skladatelju msgr. Stanku Premrlu. Počastitev sta organizirala Klub starih goriških študentov in krajevna skupnost iz Podnanosa.

Srečanje pevskih zborov

11. junija je v okviru festivala slovenske cerkvene glasbe v župnijski cerkvi v Cerkljah na Gorenjskem nastopilo sedem cerkvenih pevskih zborov iz ljubljanske in mariborske škofije.

Pismo iz Gorice

Morda ste že slišali, da gradimo v Gorici novo poslopje za Zavod sv. Družine.

Zavod obstoja že od leta 1901. Pobudo zanj je dal pok. msgr. dr. Andrej Pavlica. Ko je kot mlad duhovnik vodil duhovno vzgojo sirot v italijanskem sirotišču „Contavljal, kako z boleščjo v srcu ugotavljal kako se slovenske sirote potujčujejo v izključno italijanskem okolju. Uvidel je, da je nujno potreben slovenski zavod in sicer predvsem za sirote.

Leta 1908 je bila na cesti Soski most kupljena hiša z obširnimi zemljiščem. Sprejetih je bilo znatno število sirot; vzgojo pa so sprejele šolske sestre iz Maribora.

Zavod se je lepo razvijal do leta 1915, ko je Italija vstopila v prvo svetovno vojno. Zaradi hudih zračnih napadov je civilno prebivalstvo moralo zapustiti Gorico. Tudi naši otroci in sestre so okusili grenko pot begunstva.

Po vojni je bil leta 1921 zavod otvorjen in obnovljen. Škoda, ki jo je utrpel, je bila kmalu popravljena in znova je vzcvetelo živo življenje v njem. Žal, da je trajalo le do leta 1930. Fašizem, ki je brezobzirno zatiral vse, kar je bilo slovenskega, je uničil tudi naš zavod. Otroke so fašisti potaknili po italijanskih zavodih, sestre odpravili, premoženje pa zasegli.

Do leta 1945 je bil zavod v tujih rokah; šele zapadni zavezniki so ga vrnili pravim lastnikom. Msgr. Pavlica ga je v tretje obudil v življenje. V septembru 1947 so se vrnile šolske sestre, ki so sprejele nad 50 otrok. Prijavljenih je bilo nad sto, toda zaradi zaprtih državnih mej niso mogli priti. Sedaj deluje zavod nemoteno.

Pred dvema letoma pa so začele oblasti opozarjati, da poslopje ni sodobno. Zato je bilo nujno potrebno, misliti na novo.

Na cvetno nedeljo je bilo v zavodu prvo „Srečanje prijateljev zavoda sv. Družine“. Osnovali smo odbor, ki naj bi po možnosti podprl naše delo predvsem materialno z nabiranjem prispevkov, novih dobrotnikov in plemenitih src, med katere si drznemo prištevati tudi Vas. Vsak, tudi najmanjši prispevek nam bo dobrodošel in bomo zanj hvaležni ter Vas vključevali v svoje molitve.

Vse nabirke pošljite, prosimo, na naslov:

Istituto „Sacra Famiglia“

Via Don Bosco, 66

34170 — Gorizia, Italia.

V Argentini sprejema iz prijaznosti darove uprava revije „Duhovno življenje“, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

Odbor Prijateljev
Zavoda sv. Družine

UVODNIK	Most miru	449
SODOBNA VPRAŠANJA	Pastirsko pismo škofov Jugoslavije o veri .. Dušnopastirski problemi slovenske Cerkve .. Tretji svet	450 465 472
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Kardinal Koenig o sožitju na Koroškem ... Marijino vnebovzetje	453 456
	Slovenski katoliški shodi	462
	Bogoslužni koledar	471
RAZNO	Apostolat s knjigami v ZSSR	461
	Besede treh kardinalov	465
	P. Leppich razlaga sv. pismo	477
	Spomini na mater	494
	Zlatomašnik Jože Jagodic	504
	Pismo iz Gorice	511
ZA MLADINO	Pogum in vztrajnost	480
	Ker te ljubim	482
	Da se boš lažje spovedal	485
	Predzakonski spolni odnosi	486
V DRUŽINI	Kakšna naj bo dobra stara mati	483
	Izpraševanje vesti o zakonskih dolžnostih ..	491
	Naši problemi	492
ROMAN	Hudičev advokat	498
NOVICE	Med nami v Argentini	505
	Svetovne novice	508
	Novice iz Slovenije	510

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.
Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorzia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

V Argentini in obmejnih državah: 50.— pesov; v ZDA in Kanadi: 7 dolarjev; v Avstriji: 125 šilingov; v Italiji: 2.800 lir; druge protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja“ in „Božjih stezic“ ter stalna zaglavja: arh. Jure Vombergar.

